

***Επιχειρησιακό Σχέδιο
Της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδος
στα πλαίσια του Ε.Π. «Κοινωνία της Πληροφορίας»***

Σ Υ Ν Ο Ψ Η

1. ΣΤΟΧΟΣ ΤΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ

1.1 ΤΟ Ε.Π. ΤΗΣ «ΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΤΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ»

Η Ευρωπαϊκή Ένωση διέκρινε έγκαιρα ότι η πραγματική σύγκλιση των βιοτικών επιπέδων των χωρών – μελών θα επιτευχθεί με την ενίσχυση των δεικτών που χαρακτηρίζουν την ποιότητα ζωής χωρίς αποκλεισμούς και περιθωριοποιήσεις ομάδων των πληθυσμών που την απαρτίζουν.

Επιπλέον, το τεχνολογικό χάσμα μεταξύ ΗΠΑ και ΕΕ έπρεπε οπωσδήποτε να καλυφθεί ώστε η εμπορική παρουσία της νέας πολιτικής οντότητας στις διεθνείς αγορές, να γίνει έντονη με ανταγωνιστικά χαρακτηριστικά.

Ως βασικό εργαλείο για την προσέγγιση των πιο πάνω στόχων θεωρήθηκε η τεχνολογία της πληροφορικής και των επικοινωνιών (ΤΠΕ). Η τεχνολογία αυτή έχει φθάσει πλέον σε στάδιο ωριμότητας και είναι σε θέση χάρις στο χαμηλό της κόστος και την ευκολία χρήσης της να διαχέει τις γνώσεις καταργώντας γεωγραφικά ή και πολιτιστικά εμπόδια.

Με τα έργα του Β' ΚΠΣ, επιχειρήθηκε ο εκσυγχρονισμός της Δημόσιας Διοίκησης στην Ελλάδα και η δημιουργία υποδομών. Το Γ' ΚΠΣ με τις παρεμβάσεις των επιχειρησιακών του προγραμμάτων και ειδικότερα του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Κοινωνία της Πληροφορίας», ολοκληρώνει τον κύκλο των συντονισμένων προσπαθειών της ΕΕ για τη βελτίωση της εξυπηρέτησης των πολιτών και της ανταγωνιστικότητας των ΜΜΕ.

Ως βασικός μοχλός της όλης προσπάθειας θεωρείται η προσφορά ίσων ευκαιριών πρόσβασης στη γνώση και την ενημέρωση σε κάθε πολίτη, με τη βοήθεια της ψηφιακής τεχνολογίας.

Η διαχείριση των πόρων του ΕΠ της ΚτΠ

Όπως ήταν αναμενόμενο το χρονικό και οικονομικό κόστος για τη διάθεση τεχνικών μεθόδων και μέσων σε όλους τους ενδιαφερόμενους φορείς, θα απαιτούσε γιγάντιους πόρους που ήταν αδύνατο να εξευρεθούν.

Έτσι αποφασίστηκε η λήψη μέτρων ώστε το Πρόγραμμα να υλοποιηθεί:

-Κάτω από ευρύτερο σχεδιασμό

-Με συνέργιες για διάχυση των ευεργετικών αποτελεσμάτων και οικονομίες κλίμακας.

Επιπλέον αποφασίστηκε :

-Η επιλογή κάθε έργου που θα χρηματοδοτηθεί να έχει ως κριτήριο των ωριμότητα και βιωσιμότητα του Φορέα Υλοποίησης και αυτού του ίδιου του έργου,

-Τα έργα θα συγχρηματοδοτηθούν από την ΕΕ, εθνικά κεφάλαια και κεφάλαια των δικαιούχων,

-Η καταβολή της κοινοτικής συμμετοχής να γίνει μετά την ολοκλήρωση και παράδοση σε λειτουργία κάθε έργου.

Ολοκληρώνοντας την παρουσίαση των ειδικών χαρακτηριστικών του ΕΠ ΚτΠ, πρέπει να αναφέρουμε ότι η ΕΕ με το Γ' ΚΠΣ εκχωρεί την ευθύνη διαχείρισης του Προγράμματος στα αρμόδια όργανα των εθνικών κυβερνήσεων των χωρών-μελών. Για τη χώρα μας, την ευθύνη διαχείρισης έχει η Υπηρεσία Διαχείρισης του ΕΠ. της Ειδικής Γραμματείας της ΚτΠ που συστάθηκε για το σκοπό αυτό στο Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών.

Τα τομεακά και περιφερειακά Επιχειρησιακά Σχέδια

Η ένταξη των έργων στον ευρύτερο σχεδιασμό και η επίτευξη οικονομιών κλίμακας μέσω συνεργιών, προϋποθέτουν την εκπόνηση μελετών με τη μορφή Επιχειρησιακών

Σχεδίων που θα καταγράψουν τις εξειδικευμένες ανάγκες των Φορέων σε όλη την έκταση της χώρας. Η σύζευξη των δράσεων που θα προβλεφθούν στα τομεακά και περιφερειακά επιχειρησιακά σχέδια και θα εγκριθούν από την Αρχή Διαχείρισης, θεωρείται ότι θα αποδώσει τα άριστα αποτελέσματα και θα ενισχύσει την πρόοδο άλλων προγραμμάτων με σχετική στόχευση.

Με βάση τα πιο πάνω, οι δράσεις που θα προβλεφθούν στα περιφερειακά επιχειρησιακά σχέδια, θα λειτουργήσουν συμπληρωματικά των τομεακών δράσεων εξειδικεύοντας με αυτόν τον τρόπο την εθνική και κοινοτική πολιτική στον συγκεκριμένο γεωγραφικό χώρο.

1.2 ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ

Κεντρικός στόχος του συγκεκριμένου Επιχειρησιακού Σχεδίου είναι η, όσο το δυνατόν, πληρέστερη προετοιμασία του προγραμματισμού της Περιφέρειας για την ανάπτυξη της «Κοινωνίας της Πληροφορίας» στην περιοχή δικαιοδοσίας της.

Η συμμετοχή της Περιφέρειας στο Ε.Π. «Κοινωνία της Πληροφορίας» αποτελεί εξαιρετική ευκαιρία να ξεπεραστούν ή να αμβλυνθούν εγγενή αναπτυξιακά προβλήματα και να επιταχυνθεί ο ρυθμός σύγκλισης με τα ευρωπαϊκά δεδομένα. Για να επιτευχθούν οι παραπάνω στόχοι – δηλαδή για να έχουν πραγματικά θετικά αποτελέσματα οι δράσεις ΤΠΕ που θα προταθούν – θα πρέπει κατά τον σχεδιασμό να αποφευχθεί μία σειρά από «επικίνδυνα» σημεία. Ενδεικτικά αναφέρονται:

- Οι προτεινόμενες δράσεις να βρίσκονται σε αναντιστοιχία με παρεμβάσεις που σχεδιάζονται σε κεντρικό διοικητικό επίπεδο για τους ίδιους τομείς.

- Οι προτεινόμενες δράσεις να πληρούν τα κριτήρια σκοπιμότητας, συνέργιας, συμπληρωματικότητας αλλά να μην έχουν προδιαγραφεί οι απαραίτητες συνοδευτικές ή υποστηρικτικές ενέργειες που θα οδηγήσουν στην απρόσκοπτη υλοποίηση και ένταξη σε παραγωγική λειτουργία των έργων.

- Οι προτεινόμενες δράσεις να μην απαντούν στα κυρίαρχα προβλήματα της Περιφέρειας.

- Οι προτεινόμενες δράσεις να μην λαμβάνουν υπόψη τους τις πραγματικές δυνατότητες της Περιφέρειας π.χ. την ύπαρξη ανθρώπινου κεφαλαίου ικανού να υλοποιήσει και να διαχειρισθεί σύνθετα έργα.

- Ο κεντρικός στόχος του Επιχειρησιακού Σχεδίου προϋποθέτει ότι κατά τον σχεδιασμό έχουν ληφθεί υπόψη όλοι αυτοί οι κίνδυνοι.

Για αυτό, το Επιχειρησιακό Σχέδιο οφείλει να αποτυπώσει και ανασυνθέσει την υφιστάμενη κατάσταση στην ΠΔΕ ως προς την ενσωμάτωση ΤΠΕ, τους αναπτυξιακούς της στόχους και τους στόχους των ευρωπαϊκών και εθνικών πολιτικών για την Κοινωνία της Πληροφορίας.

A. Η ΑΠΟΤΥΠΩΣΗ ΤΗΣ ΥΠΑΡΧΟΥΣΑΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ

Οι μελετητές ασχολήθηκαν εκτεταμένα με την αποτύπωση της υπάρχουσας κατάστασης, καταγράφοντας τις υποδομές που υφίστανται στην Περιφέρεια και δυνήτικα θα ήσαν ικανές να υλοποιήσουν έργα του ενδιαφέροντος του ΕΠ «ΚΤΠ». Καταγράφηκαν δίκτυα και φορείς που διαμορφώνουν το προφίλ της περιοχής και τη δυναμική του. Αυτό ακριβώς το προφίλ σκιαγραφούμε στα επόμενα:

1. ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ

Οι μελετητές, παρά τις προσπάθειές τους, δεν επέτυχαν να προσελκύσουν προμηθευτές τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών (παροχείς) σε τεχνικές συζητήσεις που θα έδιναν την αφορμή εκτίμησης των επιχειρηματικών τους σχεδίων για την Περιφέρεια αλλά και αποσαφήνισης του ανταγωνιστικού περιβάλλοντος στο αμέσως προσεχές μέλλον. Εξαιρεση αποτέλεσε ο ΟΤΕ ο οποίος με προθυμία προσέφερε τεχνικές πληροφορίες για το υπάρχον δίκτυο και τις προοπτικές του.

Στη διάρκεια των Διαβουλεύσεων και των λοιπών εκδηλώσεων με στόχο την διαμόρφωση συναντίληψης για το Έργο, εκφράσθηκε η άποψη σύμφωνα με την οποία, οι υπηρεσίες του ΟΤΕ, μοναδικού παροχέα στην περιοχή όπως προαναφέρθηκε, ακόμη και για την χρήση απλής πρόσβασης στο Διαδίκτυο, έχουν υψηλό κόστος. Η θέση του Συμβούλου πάνω σ' αυτό είναι ότι το κόστος λήψης μιας υπηρεσίας πρέπει να είναι ένα κλάσμα του αναμενόμενου οφέλους από αυτήν. Αν η χρήση του Διαδικτύου αποφέρει εμπορικά ή άλλα κέρδη, αυτό είναι προς διερεύνηση και πάντως εξαρτάται από τις λοιπές υποδομές και την γενικότερη επιχειρηματική κουλτούρα στην περιοχή. Προς το παρόν, παρά τις προθέσεις που διατυπώνονται, η ζήτηση τέτοιων υπηρεσιών για εμπορικούς λόγους είναι χαμηλή, δεν ξεπερνά το κατώτερο «κατώφλι» κινητοποίησης του εμπορικού ενδιαφέροντος των παροχέων και όπως είναι επόμενο, ο ανταγωνισμός δεν λειτουργεί επαρκώς.

Από αυτή την άποψη, η ανταλλαγή e-mail μόνο για απλή επικοινωνία και ενημέρωση, δεν συμπίπτει το κόστος χρήσης του Διαδικτύου. Αντίστοιχα χαρακτηριστικά είναι δυνατό να εντοπίσουμε και σε άλλες τηλεπικοινωνιακές υπηρεσίες. Ως συμπέρασμα, ο Σύμβουλος θεωρεί ότι πρέπει, με πρωτοβουλία του Δημόσιου Τομέα που έχει τον απαραίτητο όγκο, να γεννηθεί η απαίτηση προηγμένων υπηρεσιών και συνακόλουθα να γεννηθεί το ανταγωνιστικό περιβάλλον για προσφορά εναλλακτικών πακέτων υπηρεσιών πχ της πολιτικής καθιέρωσης σταθερού ποσού χρέωσης (flat rate) για την σύνδεση στο Διαδίκτυο, που υπάρχουν διαθέσιμα στις ευρωπαϊκές χώρες.

2. Η ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΚΑΙ ΤΟΠΙΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ.

Τα τρία επίπεδα Τοπικής Διοίκησης (Περιφερειακή Διοίκηση, Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση, Τοπική Αυτοδιοίκηση) εμφανίζουν ασύμμετρη ωριμότητα ως προς τις «ψηφιακές» δυνατότητές τους.

Η **Τοπική Αυτοδιοίκηση (ΟΤΑ-α)** εφοδιάσθηκε σχετικά πρόσφατα με εξοπλισμό και (τυποποιημένες) εφαρμογές πληροφορικής προκειμένου να ανταποκριθεί στις απαιτήσεις που δημιουργεί η διεύρυνση των αρμοδιοτήτων της (σύνταξη εκλογικών καταλόγων, διπλογραφικό σύστημα κλπ). Είχε επίσης τη δυνατότητα μέσα από τα πακέτα αυτής της προμήθειας να δεχθεί εκπαίδευση των στελεχών της στη χρήση των μηχανογραφικών εφαρμογών.

Στην πράξη, υπήρξαν αρκετές δυσκολίες προσαρμογής, ιδιαίτερα στους μικρότερους δήμους, και ανεπίσημα διατυπωμένα παράπονα για το επίπεδο service των μεταπωλητών που δραστηριοποιούνται σε τοπικό επίπεδο, με αποτέλεσμα η χρήση πολλών εφαρμογών σήμερα να μην είναι εκείνη της αρχικής στόχευσης.

Εξίσου ενδιαφέρουσα είναι η θέση των μεταπωλητών / προμηθευτών του πιο πάνω εξοπλισμού που υποστηρίζουν τοπικά την Τοπική Αυτοδιοίκηση και που πρακτικά είναι

περισσότερο ή λιγότερο προσωποπαγείς εταιρείες πληροφορικής με αξιόλογα στελέχη αλλά μικρές δυνατότητες παροχής υπηρεσιών on-site λόγω μεγέθους. Οι εκπρόσωποι των εταιρειών αυτών, πάντοτε ανεπίσημα, δεν αρνήθηκαν την ύπαρξη προβλημάτων στη συνεργασία τους με τους φορείς αλλά θεώρησαν ότι οι ζητούμενη υποστήριξη του άπειρου σε τέτοια έργα, προσωπικού των ΟΤΑ, υπερέβαινε κατά πολύ τα καλώς εννοούμενα όρια της συνεργασίας σε βαθμό που πολλά από τα έργα αυτά να είναι πλέον ζημιογόνα.

Οι μεγαλύτεροι Δήμοι εμφανίζουν πολύ μεγαλύτερη δεκτικότητα σε νέες εξελιγμένες εφαρμογές και είναι αρκετά φιλόδοξοι στα επόμενα βήματά τους. Η διαφορά οφείλεται στην αυτάρκειά τους σε καταρτισμένο προσωπικό που είναι διαθέσιμο στα μεγαλύτερα αστικά κέντρα. Αυτό διευκολύνει το έργο και των εταιρειών πληροφορικής που έχουν την ευθύνη συντήρησης του εξοπλισμού και των εφαρμογών, γεγονός που τελικά δημιουργεί προϋποθέσεις καλλίτερης συνεργασίας μεταξύ πελάτη(ΟΤΑ) – προμηθευτή.

Η Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση (ΟΤΑ-β), εμφανίζεται ως ο πλέον αδύναμος κρίκος στην αλυσίδα της επικοινωνίας της Διοίκησης με τον Πολίτη, από την άποψη ότι στερείται εφοδίων πληροφορικής, αν και δέχεται πίεση για παροχή υπηρεσιών προς τους επιχειρηματικούς φορείς αλλά και τους πολίτες για πολλά θέματα. Εμφανίζεται επίσης να έχει συντονιστικό ρόλο σε πολλά και κρίσιμα ζητήματα που έχουν κοινωνικό αντίκτυπο (πχ θέματα πολιτικής προστασίας) για τα οποία δεν έχει την απαραίτητη υποδομή διαχείρισης (αναζήτησης – αξιολόγησης) πληροφοριών στο γεωγραφικό χώρο που της έχει ανατεθεί να εποπτεύει.

Η Περιφερειακή Διοίκηση αν και μέχρι πρόσφατα είχε μικρό βαθμό προσαρμογής στην ψηφιακή εποχή που έρχεται, παρουσίασε γοργούς ρυθμούς προόδου. Ευέλικτες διοικητικές οντότητες (πχ το Περιφερειακό Ταμείο Ανάπτυξης) διευκόλυναν το έργο προμήθειας εξοπλισμού και κατάρτισης του προσωπικού ενώ στελέχη πήραν ενεργό μέρος στη μεταφορά και ενσωμάτωση τεχνογνωσίας για χρήση των Υπηρεσιών της Περιφέρειας. Η εγκατάσταση των Υπηρεσιών αυτών στην Πάτρα διευκολύνει επιπλέον τη συνεργασία με προμηθευτές.

Το ψηφιακό τοπίο στην Περιφερειακή Διοίκηση και Αυτοδιοίκηση αλλά και ο δυναμισμός των τοπικών εταιρειών πληροφορικής θα μας απασχολήσουν σε πολλά σημεία της παρούσας μελέτης, προκειμένου να διαμορφωθούν οι απαραίτητες δυναμικές που θα επιτρέψουν την ολοκλήρωση αλλά κυρίως τη βιωσιμότητα των έργων που θα ενταχθούν στο ΕΠ ΚΤΠ.

3. ΠΑΙΔΕΙΑ.

Οι πίνακες που παρατέθηκαν απεικονίζουν ένα στιγμιότυπο της υλοποίησης των τομεακών και τοπικών δράσεων του Υπουργείου Παιδείας που αφορούν τη δημιουργία εργαστηρίων πληροφορικής στην πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση. Οι δράσεις αυτές ολοκληρώθηκαν κατά τον χρόνο που ολοκληρωνόταν και η παρούσα μελέτη.

Ο Σύμβουλος θεωρεί ότι όποιες ελλείψεις υπάρχουν στα σχολικά εργαστήρια και στη δικτύωση μεταξύ φορέων για την στήριξη με εκπαιδευτικό υλικό απομακρυσμένων και γεωγραφικά δυσπρόσιτων περιοχών, είναι δυνατό να καλυφθούν σε περιφερειακό επίπεδο με κονδύλια που έχουν προβλεφθεί. Για την επιτυχία αυτής της σημαντικής προσπάθειας, προτείνεται:

- Τα διαθέσιμα κονδύλια των δράσεων Παιδείας σε περιφερειακό επίπεδο από κάθε πηγή (ΠΕΠ, ΚΤΠ κλπ), να διατεθούν άμεσα για τη δημιουργία σχολικών εργαστηρίων πληροφορικής με προτεραιότητα την β' βάθμια εκπαίδευση και στη συνέχεια την α' βάθμια,

- Να ενσωματωθεί στον σχεδιασμό των φορέων που δραστηριοποιούνται σε περιφερειακό επίπεδο στον τομέα της ανέγερσης νέων ή της ανακαίνισης υπάρχουσών σχολικών μονάδων, ως αναπόσπαστο μέρος του λειτουργικού εξοπλισμού και ο αναγκαίος για την δημιουργία εργαστηρίου πληροφορικής σε αναλογία θέσεων εργασίας προς τον αριθμό των μαθητών της σχολικής μονάδας.

4. ΤΡΙΤΟΒΑΘΜΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ.

Η τριτοβάθμια εκπαίδευση εμφανίζεται ώριμη τεχνολογικά, με δυναμικά στελέχη και ζωηρό ενδιαφέρον για ενσωμάτωση νέων τεχνολογιών. Η παρουσία μιας πολυάριθμης πληθυσμιακής ομάδας, όπως είναι οι φοιτητές και σπουδαστές των ΑΕΙ-ΤΕΙ, δημιουργεί ένα ιδιαίζον δυναμικό που συνήθως λειτουργεί ως δέκτης της τεχνολογικής γνώσης. Η παρατήρηση του Συμβούλου είναι ότι η εμπλοκή των φοιτητών στην περιφερειακή ανάπτυξη είναι συνήθως έμμεση και κατώτερη των δυνατοτήτων τους. Ωστόσο, οι φοιτητές θα είναι οι αυριανοί χρήστες των έργων που θα υλοποιηθούν και μάλιστα από επιτελικές θέσεις στο παραγωγικό δυναμικό της Χώρας. Συνεπώς, η εμπλοκή τους πρέπει να είναι ενεργή και αποφασιστική, ανάλογη μάλιστα με τις δυνατότητες της ειδικότητας στην οποία εκπαιδεύονται.

Η προσέγγιση αυτή, που είναι ασυνήθιστη στον ελληνικό χώρο, θα τηρηθεί σε όλη την έκταση της μελέτης. Ο ακόλουθος πίνακας αποτυπώνει τον αριθμό και την χωρική κατανομή των φοιτητών στην περιφέρεια.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΚΑΤΑΝΟΜΗΣ ΦΟΙΤΗΤΩΝ ΑΕΙ ΚΑΙ ΤΕΙ ΣΤΗΝ ΔΥΤ. ΕΛΛΑΔΑ

Πόλη	Αριθμός Τμημάτων		Εισακτέοι 2002	Εκτίμηση αριθμού φοιτητών	Πληθυσμός (απογραφή 2001)	Φοιτητές ανά 1000 κατοίκους
	Πανεπιστήμια	ΤΕΙ				
Ναύπακτος	0	0	0	0	17.000	0
Μεσολόγγι	0	6	1.960	7.800	18.000	433
Αγρίνιο	2	0	190	800	54.000	15
Πάτρα	21	11	5.660	24.300	165.000	147
Αίγιο	0	0	0	0	28.000	0
Πύργος	0	0	0	0	36.000	0
Αμαλιάδα	0	0	0	0	32.000	0

Σχετικά με την εμπλοκή των ΑΕΙ –ΤΕΙ στην υλοποίηση των έργων, ο Σύμβουλος θεωρεί ότι η γνώση τους τα καθιστά εγγύηση επιτυχίας των έργων και ως εκ τούτου προτίθεται να προτείνει την ενεργή εμπλοκή τους στην υλοποίησή τους.

5. ΥΓΕΙΑ ΚΑΙ ΠΡΟΝΟΙΑ.

Η Υγεία και Πρόνοια προβλέπουν δράσεις έντονου κεντρικού σχεδιασμού. Αυτό σημαίνει ότι οι δράσεις σε περιφερειακό επίπεδο είναι στενά οροθετημένες. Ωστόσο, οι εκπρόσωποί της, (Πε.Σ.Υ.) πήραν ενεργό μέρος στις σχετικές συναντήσεις με την Ομάδα Σχεδιασμού και με προτάσεις τους διαμόρφωσαν ένα σαφές περίγραμμα των υπάρχουσών αναγκών και των δυνατοτήτων κάλυψής τους. Κατά την υποβολή των προτάσεων από την πλευρά του Πε.Σ.Υ., έγινε φανερή η προϋπάρχουσα εμπειρία των τοπικών φορέων υγείας σε πιλοτικές προσπάθειες εφαρμογής ΤΠΕ (πχ ψηφιοποίηση 5000 φακέλων ασθενών κλπ) στους τομείς αρμοδιότητάς του. Επί πλέον, η στενή σχέση και η μακρόχρονη συνεργασία των φορέων Υγείας και Πρόνοιας και του Πανεπιστημίου Πατρών, δημιουργεί τις προϋποθέσεις ωριμότητας και επιτυχίας δράσεων μέσω των Πε.Σ.Υ. σε αυτό τον τόσο ευαίσθητο κοινωνικά τομέα.

Στον τομέα της μέριμνας προς τα ΑΜΕΑ, είναι ισχυρή η γενική πεποίθηση ότι οι υπάρχουσες δομές έχουν την πρόθεση να υλοποιήσουν έργα που θα έχουν άμεσο και προφανές αποτέλεσμα χάρις και στην πρόοδο των ΤΠΕ στην εξυπηρέτηση αυτής της πληθυσμιακής ομάδας.

6. ΟΙ ΤΠΕ ΣΤΑ ΝΟΙΚΟΚΥΡΙΑ

Όπως προαναφέρθηκε, η συλλογή πρωτογενών στοιχείων από τους παροχείς τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών internet κατέστη αδύνατη ένεκα της άρνησης των τελευταίων να παράσχουν αξιόπιστα στοιχεία. Η πληροφόρηση των ΟΤΑ είναι δικαιολογημένα ανεπαρκής, αφού οι εφαρμογές τους δεν επιτρέπουν ακόμη την εξυπηρέτηση των πολιτών μέσω διαδικτύου άρα και την εκτίμηση της έκτασης της διαδικτύωσης των νοικοκυριών.

Κατά την άποψη του Συμβούλου, η έξαρση της ένταξης των νοικοκυριών στο διαδίκτυο θα συνοδεύσει την ωριμότητα των εφαρμογών για την εξυπηρέτηση των πολιτών που θα προσφέρει η αυτοδιοίκηση και οι συλλογικοί φορείς. Από αυτή την άποψη, δεν δικαιολογείται ανησυχία βασισμένη στη σημερινή εικόνα διείσδυσης ΤΠΕ στα νοικοκυριά.

7. ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟΙ ΦΟΡΕΙΣ.

Η μελέτη των χαρακτηριστικών των ερευνητικών φορέων που έχουν έδρα στην περιοχή δίδει την εντύπωση μιας αρκετά υψηλής συγκέντρωσης εμπειρίας σε θέματα καινοτομίας, τεχνολογίας, διαχείρισης ζωϊκού βασιλείου (ιδιαίτερα στο χώρο της ιχθυοκαλλιέργειας που η ΠΔΕ στεγάζει περίπου το 40% της ελληνικής παραγωγής) κλπ.

Ο Σύμβουλος και η Επιτροπή Παρακολούθησης & Παραλαβής είχαν την ευκαιρία να συνεργασθούν με τους εκπροσώπους των ερευνητικών φορέων και απεκόμισαν την εντύπωση ότι οι τελευταίοι είναι σε θέση να υποστηρίξουν την υλοποίηση προτάσεων που απευθύνονται στον πρωτογενή (και όχι μόνο) παραγωγικό τομέα που είναι και ο κυρίαρχος στην περιοχή. Από αυτή την άποψη, διερευνήθηκε με μεγάλη προσοχή ο ρεαλισμός των προτάσεων και οι παράπλευρες επιπτώσεις στην δημιουργία «ψηφιακής» δυναμικής στην περιοχή.

8. ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Παρά τα αναμενόμενα πολιτιστικά γεγονότα και το περιβαλλοντικό πλούτο του φυσικού τοπίου, ο άμεσα συνδεδεμένος κλάδος προσφοράς ξενοδοχειακών υπηρεσιών παρουσιάζει μικρό μέσο αριθμό ημερών διανυκτέρευσης ανά επισκέπτη (περίπου 2 ημέρες) συγκρινόμενο με εκείνο άλλων ανεπτυγμένων τουριστικών περιοχών της Χώρας μας (περίπου 4 ημέρες στην Κρήτη). Αυτό ερμηνεύεται ως ένδειξη μεγάλων περιθωρίων ανάπτυξης του κλάδου των ξενοδοχειακών υπηρεσιών.

9. ΟΙ ΙΔΙΩΤΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ.

Η Περιφέρεια περιέχει ένα μικρό αριθμό μεγάλων βιομηχανιών (και υψηλής τεχνολογίας) και ένα μεγάλο αριθμό μικρών επιχειρήσεων στην κλίμακα που χρησιμοποιούμε στη Χώρα μας και συνηθίσαμε να ομαδοποιούμε κάτω από τον τίτλο ΜΜΕ.

Εξαιρώντας τις μεγάλες βιομηχανίες των οποίων ο ρόλος είναι φανερά σημαντικός στην συγκράτηση του παραγωγικού δυναμικού της περιοχής, διαπιστώνουμε την ισχυρή πίεση που δέχονται οι ΜΜΕ από πτώση του βιοτικού επιπέδου της περιοχής ένεκα της μακροχρόνιας αποβιομηχάνισης. Αυτό το επιχειρηματικό περιβάλλον καθιστά άτολμες τις επιχειρήσεις στα επόμενα επενδυτικά τους βήματα με την υποστήριξη ή όχι των πρωτοβουλιών που ήδη βρίσκονται σε εξέλιξη (π.χ. ΔΙΚΤΥΩΘΕΙΤΕ) ή και εκείνων που πρόκειται να ενεργοποιηθούν.

Για να επεξεργασθούμε πληρέστερα τις επισημάνσεις που καταγράφηκαν κατά τη διάρκεια αυτών των συναντήσεων που συχνά εξελίχθηκαν σε συνεντεύξεις – παρουσιάσεις των φορέων προκειμένου να διερευνηθούν οι δυνατότητές τους, ομαδοποιήσαμε τις ΜΜΕ στις ακόλουθες κατηγορίες:

**Μεγάλες βιομηχανίες,
Αναπτυξιακές Εταιρείες,
Εταιρείες Πληροφορικής,
Λοιπές ΜΜΕ.**

Οι **μεγάλες βιομηχανίες** έχουν τη δική τους δυναμική που προσδιορίζεται από τα ευρύτερα επιχειρηματικά τους σχέδια.

Οι **αναπτυξιακές εταιρείες** είναι φορείς που έχουν αρκετές δυνατότητες και ευελιξίες για να παίξουν ουσιαστικό ρόλο στις περιπτώσεις που οι λοιποί ιδιωτικοί φορείς υστερούν στην ανάληψη πρωτοβουλιών. Απομένει να τεκμηριωθεί η οικονομική τους δυνατότητα συμμετοχής σε επενδυτικά σχήματα.

Οι **εταιρείες πληροφορικής** είναι οι φορείς που σχολιάσθηκαν σε προηγούμενες ευκαιρίες που είχε ο Σύμβουλος σε αυτή τη μελέτη. Εδώ πρέπει να σημειώσουμε ότι προωθούν προϊόντα μεγαλύτερων προμηθευτών που εδρεύουν στην Πρωτεύουσα, ως μεταπωλητές - μέλη εμπορικών δικτύων και φυσικά έχουν μεγάλες προσδοκίες από την υλοποίηση των έργων

που θα προκύψουν από το ΕΣ. Η πηγή προσπορισμού κέρδους εκτιμάται από τις ίδιες τις επιχειρήσεις πληροφορικής, ότι θα είναι κατά φθίνουσα σειρά μεγέθους:

Οι μελλοντικές πωλήσεις – επεκτάσεις,

Οι πωλήσεις υπηρεσιών συντήρησης hardware και software,

Οι πωλήσεις hardware και software που θα προκύψουν από τα έργα της ΚτΠ.

Ο Σύμβουλος διερευνώντας τα μεγέθη των επιχειρήσεων πληροφορικής και την αναμενόμενη διασπορά συστημάτων στην ευρύτερη γεωγραφική περιοχή της Περιφέρειας, όπου οι αποστάσεις, οι καιρικές συνθήκες και γενικά η προσβασιμότητα δεν ευνοούν πάντοτε την on-site επέμβαση τεχνικών για επίλυση τεχνικών προβλημάτων, κατέληξε στο συμπέρασμα ότι απαιτούνται πρόσθετες δράσεις ενίσχυσης των ανταγωνιστικών χαρακτηριστικών τους. Έτσι, θα δημιουργηθούν προϋποθέσεις δημιουργίας νέων θέσεων εργασίας στην περιοχή και κεφαλαιοποίησης τεχνογνωσίας και μείωσης της ανάγκης υποστήριξης από την Πρωτεύουσα.

3. ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΕΥΡΥΤΕΡΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΠΟΙΗΣΗΣ

Η ανάγκη διερεύνησης του ευρύτερου περιβάλλοντος δραστηριοποίησης της Περιφέρειας είναι απαραίτητη εισροή για έναν αποτελεσματικό και ρεαλιστικό σχεδιασμό.

Το ευρύτερο περιβάλλον για τις παρεμβάσεις ΤΠΕ στην Περιφέρεια καθορίζεται :

- ◆ Από ευρωπαϊκές και εθνικές πολιτικές για ΤΠΕ.
- ◆ Από εθνικές πολιτικές περιφερειακής ανάπτυξης για την Περιφέρεια που ενσωματώνουν και τις ιδιαιτερότητες της συγκεκριμένης περιοχής.
- ◆ Από διεθνείς επιτυχημένες πρακτικές.

Ένα επιπλέον στοιχείο είναι η εμπειρία από εφαρμογή ανάλογων δράσεων στην Περιφέρεια κατά το παρελθόν.

3.1 ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΓΙΑ ΤΠΕ

3.1.1 Ευρωπαϊκές Πολιτικές

➤ e-Europe

Η πρωτοβουλία συνιστά το στρατηγικό πλαίσιο – απάντηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις απαιτήσεις που καθορίζουν οι ραγδαίες εξελίξεις στον κλάδο των ΤΠΕ και στις αντίστοιχες πολιτικές ΗΠΑ, Καναδά, Ιαπωνίας,

e-Europe	
Φθινότερο, ταχύτερο & ασφαλές Διαδίκτυο	<ul style="list-style-type: none">✓ Απελευθέρωση της αγοράς επικοινωνιών και παροχής δικτυακής πρόσβασης,✓ Ταχύτερο Διαδίκτυο για ερευνητές & φοιτητές,✓ Ασφαλή δίκτυα και έξυπνες κάρτες,
Επένδυση σε άτομα με δεξιότητες	<ul style="list-style-type: none">✓ Ευρωπαϊκή νεολαία στην ψηφιακή εποχή.✓ Εργασία στην οικονομία της γνώσης.✓ Συμμετοχή για όλους στην οικονομία της γνώσης.
Ενίσχυση της χρήσης του Διαδικτύου	<ul style="list-style-type: none">✓ Επιτάχυνση Ηλεκτρονικού Εμπορίου✓ e-government✓ e-health✓ Ευρωπαϊκό ψηφιακό περιεχόμενο✓ Ευφυή Σύστημα Μεταφορών

Η «Έρευνα συγκριτικής αξιολόγησης eEurope» για το 2002 που εγκρίθηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, δίνει ενδιαφέροντα συμπεράσματα όσον αφορά την πορεία επίτευξης των πιο πάνω στόχων, όπως ορίστηκαν στη σύνοδο της Λισσαβώνας τον Μάρτιο του 2000.

Σύμφωνα με τα αποτελέσματα της αξιολόγησης, το σχέδιο δράσης επέτυχε να αυξήσει τον αριθμό των συνδεδεμένων νοικοκυριών, σχολείων και επιχειρήσεων αλλά ο ρυθμός ανάπτυξης επιβραδύνεται. Διαπιστώνεται επίσης η καθυστέρηση στην αφομοίωση της ευρυζωνικής τεχνολογίας κυρίως λόγω του υψηλού της κόστους.

Άλλα θέματα που τίθενται είναι ο βραδύς ρυθμός ανάπτυξης του ηλεκτρονικού εμπορίου και θέματα ασφάλειας των συναλλαγών.

Τα πιο πάνω ζητήματα αφορούν κυρίως τις χώρες που έχουν ενσωματώσει τις ΤΠΕ στην καθημερινή δραστηριότητα και παρατίθενται για ενημερωτικούς λόγους στην παρούσα μελέτη. Αντίθετα, η διαπίστωση σύμφωνα με την οποία η εισαγωγή χρήσης Internet στις Σκανδιναβικές και Κάτω χώρες (60%) διαφέρει εντυπωσιακά με την Ελλάδα (10%), προκαλεί ανησυχίες και προδιαγράφει τη δημιουργία ενός «ψηφιακού χάσματος» μεταξύ Βορρά – Νότου.

Τέλος η Έκθεση προτείνει την προσέγγιση των ακόλουθων στόχων:

- 3 Συντονισμένη δράση για τη γεφύρωση του χάσματος Βορρά – Νότου και απειλεί την κοινωνική συνοχή της Ευρώπης στο νέο αιώνα.
- 3 Επείγουσα διερεύνηση των εμποδίων που τίθενται για την ανάπτυξη του ηλεκτρονικού εμπορίου.
- 3 Ένταξη του Internet στην παιδαγωγική διαδικασία και όχι απλώς στα σχολεία.
- 3 Σύσταση ομάδας ειδικού έργου για την ασφάλεια στον κυβερνοχώρο (ασφάλεια, αξιόποινες πράξεις στο Internet).
- 3 Ανάπτυξη της ηλεκτρονικής σύνδεσης με τις δημόσιες υπηρεσίες.
- 3 Ένταξη των υποψήφιων χωρών στη διαδικασία του σχεδίου δράσης eEurope.

➤ **Information Society Technology (IST)**

Το πρόγραμμα IST που αποτελεί εξέλιξη προγενέστερων προγραμμάτων (ACTS, ESPRIT, Telematic Application) συνιστά την ευρωπαϊκή πολιτική στον τομέα έρευνας και ανάπτυξης στον τομέα των ΤΠΕ. Το πρόγραμμα αρθρώνεται σε τέσσερις στόχους και συγκεκριμένα :

- ✓ Κεντρικές δράσεις που περιλαμβάνουν :
 - *Συστήματα και υπηρεσίες για τον πολίτη*
 - *Περιεχόμενο και εργαλεία πολυμέσων*
 - *Νέες Μέθοδοι εργασίας και ηλεκτρονικό εμπόριο*
 - *Ουσιώδεις τεχνολογίες και υποδομές*
- ✓ Θέματα Διαπρογραμματικά.
- ✓ Μελλοντικές και αναδυόμενες τεχνολογίες.
- ✓ Δικτύωση της Έρευνας.

➤ **Κοινοτική Πρωτοβουλία INTERREG II & III**

Η πιο πάνω Κοινοτική Πρωτοβουλία με πεδίο εφαρμογής τη λεκάνη του Ιονίου και τις εμπορικές και πολιτιστικές σχέσεις Ελλάδας – Ιταλίας στόχευσε στη δημιουργία υποδομών προκειμένου να βελτιωθεί η διακίνηση προσώπων και εμπορευμάτων μεταξύ των δύο χωρών.

Αυτή θα είναι και η κύρια στόχευση των δράσεων του προγράμματος που ευθυγραμμίζεται πλήρως με το Γ' ΚΠΣ (2000-2006).

Ως βασικό σημείο επαφής μεταξύ των λαών θεωρούνται οι ισχυροί πολιτιστικοί δεσμοί τους, ενώ οι στρατηγικοί άξονες είναι :

1. Η ενίσχυση του συστήματος διασυνοριακής συνεργασίας μεταξύ των δύο χωρών στους τομείς της παραγωγής (και ειδικότερα στην ανάπτυξη των ΜΜΕ, της γεωργίας και της αγροτοτροφικής βιομηχανίας), του αειφόρου τουρισμού, των υπηρεσιών που προσφέρονται στις επιχειρήσεις των υποδομών δικτύων και των κόμβων υπηρεσιών (συγκοινωνίες, μεταφορές, επικοινωνίες κ.λπ.) της αειφόρου ανάπτυξης της υπαίθρου, της επιστημονικής και τεχνολογικής έρευνας, της συνδέσεως μεταξύ πόλων και κοινοτήτων της υπαίθρου.
2. Η ανάπτυξη της διαπεριφερειακής συνεργασίας για την ανάδειξη, προστασία και βελτίωση των περιβαλλοντικών συνθηκών στις παράκτιες ζώνες των δύο περιφερειών.
3. Η ενίσχυση της συνεργασίας σε θέματα αγοράς εργασίας, εξειδίκευσης των ανθρωπίνων πόρων και ιδιαίτερα των νέων, χωροταξικού, θεσμικού και διοικητικού σχεδιασμού, περιλαμβάνοντας και τα θέματα ασφαλείας που να

καλύπτουν τόσο τις παράκτιες περιοχές γενικώς, όσο και ειδικότερα τους ΟΤΑ και τους οικονομικούς παράγοντες των δύο εν λόγω περιοχών.

Το Πρόγραμμα υλοποιείται μέσα από διαδοχικά Προγράμματα Πλαισίου.

3.1.2 Εθνικές Πολιτικές

➤ Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Κοινωνία της Πληροφορίας».

Η κύρια έκφραση της εθνικής στρατηγικής για τις ΤΠΕ είναι το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα της Κοινωνίας της Πληροφορίας.

Οι στρατηγικοί στόχοι του ΕΠΚΤΠ που έχουν καθοριστεί για την περίοδο 2000-2006 είναι δύο:

1. «Εξυπηρέτηση του Πολίτη και Βελτίωση της Ποιότητας Ζωής». Ο στόχος αυτός αφορά τη βελτίωση της ποιότητας της καθημερινής ζωής του πολίτη μέσα από παρεμβάσεις σε μία σειρά από κρίσιμους τομείς, όπως η Δημόσια Διοίκηση, η υγεία, οι μεταφορές και το περιβάλλον. Οι παρεμβάσεις αφορούν την ένταξη σε παραγωγική λειτουργία στους παραπάνω τομείς ολοκληρωμένων συστημάτων πληροφορικής και επικοινωνιών, που θα συμβάλλουν στη βελτίωση των προσφερομένων υπηρεσιών.
2. «Ανάπτυξη και Ανθρώπινο Δυναμικό». Ο στόχος αυτός αφορά τη δημιουργία συνθηκών για την ενίσχυση μιας διαδικασίας οικονομικής και κοινωνικής ανάπτυξης όπου η τεχνολογία και η γνώση αποτελούν τον κύριο μοχλό αύξησης της παραγωγικότητας και της ανταγωνιστικότητας, των εισοδημάτων, της απασχόλησης και της ανάπτυξης του ανθρώπινου δυναμικού. Αφορά επίσης τις δράσεις για την ανάπτυξη των υποδομών τηλεπικοινωνιών, την ενίσχυση της οικονομικής «μηχανής» και της απασχόλησης με την αξιοποίηση νέων τεχνολογιών, τη δημιουργία ενός συστήματος εκπαίδευσης και κατάρτισης προσαρμοσμένου στις ανάγκες του 21^{ου} αιώνα, καθώς και την προβολή του Ελληνικού πολιτισμού.

Για την επίτευξη των δύο γενικών στόχων το ΕΠΚΤΠ θέτει μία σειρά από άξονες προτεραιότητας:

Παιδεία και πολιτισμός

- ✓ Εξοπλισμός, δικτύωση, κατάρτιση εκπαιδευτικών και δημιουργία ψηφιακού περιεχόμενου για την ανάπτυξη ενός εκπαιδευτικού συστήματος για τον 21^ο αιώνα, χρήση νέων τεχνολογιών για τεκμηρίωση και προβολή του Ελληνικού πολιτισμού.

Εξυπηρέτηση του πολίτη και βελτίωση της ποιότητας ζωής

- ✓ Χρήση ΤΠΕ για καλύτερη εξυπηρέτηση του πολίτη σε κρίσιμους τομείς της Δημόσιας Διοίκησης, βελτίωση της ποιότητας ζωής με την εισαγωγή νέων τεχνολογιών στην υγεία και την πρόνοια, στο περιβάλλον και στις μεταφορές.

Ανάπτυξη και απασχόληση στην ψηφιακή οικονομία

- ✓ Δημιουργία συνθηκών για τη μετάβαση στη «νέα οικονομία», με την προώθηση του ηλεκτρονικού εμπορίου, της ηλεκτρονικής επιχειρηματικότητας, της έρευνας και της διασύνδεσής της με την παραγωγή, της κατάρτισης στις νέες τεχνολογίες, της απασχόλησης και της τηλε-εργασίας.

Επικοινωνίες

- ✓ Στήριξη της διαδικασίας απελευθέρωσης της αγοράς, δράσεις ανάπτυξης της τηλεπικοινωνιακής υποδομής σε απομακρυσμένες περιοχές και παροχή προηγμένων υπηρεσιών σε χαμηλό κόστος.

Τα περισσότερα από τα μέτρα του Ε.Π. ΚτΠ θα συγκεκριμενοποιηθούν μέσα από τα Επιχειρησιακά Σχέδια των Υπουργείων που έχουν και τον σχεδιασμό του τομέα ευθύνης τους. Είναι προφανές ότι ο τομεακός αυτός σχεδιασμός, καθώς χωροθετείται και περιφερειακά, βρίσκεται σε άμεση συνέργια με τον περιφερειακό σχεδιασμό ανά τομέα και επομένως βαρύνει άμεσα στην ολοκλήρωση του Ε.Σ. για την ΚτΠ της ΠΔΕ.

Στη συνέχεια παρατίθενται ορισμένα από τα ιδιαίτερα σημαντικά οριζόντια έργα που χρηματοδοτούνται από το Ε.Π. ΚτΠ και που αναμένεται να αλλάξουν δραστικά την εικόνα της Περιφερειακής Διοίκησης.

➤ **ΣΥΖΕΥΞΙΣ**

Πρόκειται για επέκταση του πιλοτικού έργου που είχε ξεκινήσει στο Β' ΚΠΣ μέσω του Ε.Π. ΚΛΕΙΣΘΕΝΗΣ και αφορά στην δημιουργία δικτύου κορμού και πρόσβασης όλων των φορέων του Δημοσίου ώστε να εξασφαλισθεί η μεταξύ τους επικοινωνία μέσω Τηλεφωνίας, Ανταλλαγής Δεδομένων και Video.

Τα αποτελέσματα του ΣΥΖΕΥΞΙΣ στην βελτίωση της εξυπηρέτησης των πολιτών αναμένεται να είναι σημαντικά καθώς η αναβάθμιση της επικοινωνίας μεταξύ των δημοσίων υπηρεσιών θα έχει άμεση επίπτωση στην διεκπεραίωση των συναλλαγών του Πολίτη με το Δημόσιο και στην άμεση και σφαιρική πληροφόρησή του.

Κατά την πιλοτική φάση του έργου έχουν συνδεθεί από την Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας η Νομαρχία Αχαΐας και ο Δήμος Πατρών.

Είναι προφανές ότι τα πραγματικά αποτελέσματα του έργου θα προκύψουν όταν ολοκληρωθεί η σύνδεση όλων των φορέων και κυρίως όταν δημιουργηθούν όλες οι απαραίτητες βάσεις δεδομένων και αναπτυχθούν οι κατάλληλες εφαρμογές ώστε η επικοινωνία να αποκτήσει περιεχόμενο.

➤ **Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα Περιφερειών**

Αποτελεί βασικό εργαλείο για τον εκσυγχρονισμό της λειτουργίας της Περιφερειακής Διοίκησης. Το έργο έχει ήδη προκηρυχθεί (η προετοιμασία του έργου είχε ολοκληρωθεί κατά την προηγούμενη προγραμματική περίοδο). Το έργο περιλαμβάνει :

- ✓ Δικτυακή Υποδομή
- ✓ Προμήθεια Εξοπλισμού
- ✓ Αγορά έτοιμων πακέτων λογισμικού κυρίως διοικητικών (αυτοματισμοί γραφείου, λογιστικά, μισθοδοσίας – προσωπικού, στατιστικά) αλλά και ειδικών πακέτων για την στήριξη των τεχνικών υπηρεσιών.
- ✓ Ανάπτυξη λογισμικού (ενδεικτικά αναφέρονται συστήματα διοικητικής παρακολούθησης ΥΠΕΣΔΔΑ – Αυτοδιοίκησης – εποπτευομένων φορέων, υποσυστήματα Πρωτοκόλλου, Προϋπολογισμού – Απολογισμού, Προμηθειών).
- ✓ Εκπαίδευση χρηστών
- ✓ Τεχνική υποστήριξη

➤ **Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα Νομαρχιών**

Το έργο του οποίου επίσης η αρχική σχεδίαση είχε γίνει κατά την προηγούμενη προγραμματική περίοδο, επικαιροποιείται και αναμένεται να προκηρυχθεί από το Ε.Π. ΚτΠ. Έχει ως στόχο τη βελτίωση των διαδικασιών των βασικών τομέων δράσης της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης. Ο αρχικός σχεδιασμός περιελάμβανε 9 υποσυστήματα όπως π.χ. Τομέας Βιομηχανίας, Εμπορίου, Μεταφορών, Υγείας – Πρόνοιας κ.λπ. Το έργο αφορά στο σύνολο των Νομαρχιών της χώρας.

➤ **ΑΡΙΑΔΝΗ**

Κεντρική ιδέα του Προγράμματος ΑΡΙΑΔΝΗ είναι να προσφέρει στον κάθε πολίτη και ιδιαίτερα σε εκείνους που βρίσκονται σε απομακρυσμένες περιοχές τη δυνατότητα άμεσης πληροφόρησης στις διοικητικές διαδικασίες και τα δεδομένα της Δημόσιας

Διοίκησης αλλά και διενέργειας των συναλλαγών τους με το Δημόσιο με τη μικρότερη δυνατή μετακίνηση. Το στόχο αυτό θα επιτύχει το Πρόγραμμα ΑΡΙΑΔΝΗ μέσα από τη δημιουργία βάσεων δεδομένων που θα περιέχουν ταξινομημένη τη δημόσια πληροφορία και θα είναι προσπελάσιμες μέσω του Διαδικτύου και μέσα από τη δημιουργία τοπικών δομών στο σύνολο των ΟΤΑ της χώρας που θα αποτελούν τα τοπικά σημεία εξυπηρέτησης του πολίτη. Έτσι ο πολίτης που δεν είναι ψηφιακά εγγράμματος (και επομένως δεν μπορεί να χρησιμοποιήσει το Διαδίκτυο) θα μπορεί να εξυπηρετείται είτε με προσωπική επαφή με το γραφείο ΑΡΙΑΔΝΗ της περιοχής του είτε με τη χρήση τηλεφώνου. Η υποστήριξη και τροφοδότηση των τοπικών αυτών δομών θα γίνεται από ένα κεντρικό σύστημα πληροφόρησης υποστήριξης και διασύνδεσης που προβλέπεται στο έργο. Για την υλοποίηση του έργου έχουν γίνει σχετικές προκηρύξεις που βρίσκονται σε εξέλιξη.

➤ **Πρόγραμμα «ΠΟΛΙΤΕΙΑ»**

Εκτός από το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Κοινωνία της Πληροφορίας ανάλογη και συμπληρωματική στόχευση έχει και το Πρόγραμμα «ΠΟΛΙΤΕΙΑ» που αποτελεί το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τη Διοικητική Μεταρρύθμιση. Το Πρόγραμμα «ΠΟΛΙΤΕΙΑ» αρθρώνεται σε τέσσερις επιχειρησιακούς άξονες (υπάρχει και πέμπτος άξονας και αναφέρεται όμως στην Τεχνική Βοήθεια για την υλοποίηση του προγράμματος).

Οι άξονες αυτοί είναι :

- ✓ Αναβάθμιση του ανθρώπινου δυναμικού με στόχο υψηλής στάθμης προσωπικό στη Δημόσια Διοίκηση.
- ✓ Βελτίωση των υλικών και άυλων υποδομών και κυρίως των υποδομών και την εισαγωγή της πληροφορικής σε όλο το Δημόσιο Τομέα.
- ✓ Εισαγωγή νέων μεθόδων διοίκησης με στόχο τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας και της αποδοτικότητάς της.
- ✓ Η καλύτερη εξυπηρέτηση του πολίτη με την ποιοτική βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών.

Με βάση αυτούς τους κεντρικούς άξονες κάθε Υπουργείο και κάθε Περιφέρεια συντάσσει Επιχειρησιακό Σχέδιο στο οποίο εξειδικεύονται οι άξονες σε μέτρα και δράσεις που αντιστοιχούν στις ειδικές ανάγκες του κάθε φορέα. Ωστόσο λόγω της απαίτησης συντονισμού και προώθησης ενιαίων στόχων, ορισμένες δράσεις που χαρακτηρίζονται ως οριζόντιες θα πρέπει να περιληφθούν σε κάθε Επιχειρησιακό Σχέδιο. Οι δράσεις αυτές όπως ορίζονται στην Εγκύκλιο 8/3.10.2001 του ΥΠΕΣΔΔΑ είναι :

Άξονας 1

- ✓ *Περιγραφή θέσεων εργασίας*
- ✓ *Καθορισμός αυξημένων προσόντων*
- ✓ *Σύνδεση προσόντων προσωπικού με το κύριο αντικείμενο υπηρεσίας*
- ✓ *Αξιολόγηση ανθρώπινου δυναμικού*
- ✓ *Νέες προσλήψεις υπαλλήλων ΠΕ και ΤΕ υψηλών προσόντων*
- ✓ *Κατάρτιση προσωπικού σε θέματα νέων τεχνολογιών*

Άξονας 2

- ✓ *Αναβάθμιση κτιριακών υποδομών (κυρίως σε χώρους υποδοχής κοινού)*
- ✓ *Αναβάθμιση Η/Μ εξοπλισμού και εξοπλισμού πληροφορικής του φορέα*
- ✓ *Δικτύωση κτιρίων και διασύνδεση με το «ΣΥΖΕΥΞΙΣ»*
- ✓ *Εντατικοποίηση και ψηφιοποίηση εντύπων*
- ✓ *Ανάπτυξη μεθόδων ηλεκτρονικής εξυπηρέτησης του πολίτη και θεσμοθέτηση website του κάθε φορέα*
- ✓ *Ηλεκτρονικό πρωτόκολλο*
- ✓ *Ηλεκτρονική διαχείριση και αρχειοθέτηση εγγράφων*
- ✓ *Εφαρμογή «ΣΥΖΕΥΞΙΣ» (Εφαρμογές και βάσεις δεδομένων)*

Άξονας 3

- ✓ Διοίκηση μέσω στόχων
- ✓ Κοστολόγηση βασικών λειτουργιών
- ✓ Μεταφορά εργασιών στον ιδιωτικό τομέα
- ✓ Απλούστευση διαδικασιών
- ✓ Βελτίωση πολεοδομικών υπηρεσιών

Άξονας 4

- ✓ Βελτίωση της ποιότητας των κανονιστικών ρυθμίσεων και κωδικοποίηση της Νομοθεσίας.
- ✓ Σύνταξη χαρτών δικαιωμάτων των πολιτών.
- ✓ Απογευματινή λειτουργία δημοσίων υπηρεσιών.
- ✓ Διερεύνηση των πιστοποιητικών που εκδίδονται μέσω του «1502»
- ✓ Κέντρα εξυπηρέτησης πολιτών (μέρος του κόστους θα καλυφθεί από το Ε.Π. ΚΤΠ)

3.2 ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΔΕ

➤ Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα 2000-2006 (ΠΕΠ 2000-2006).

Κατά τεκμήριο η στρατηγική ανάπτυξης για την Περιφέρεια διαγράφεται στο ΠΕΠ Δυτικής Ελλάδας 2000-2006.

Η βασική αναπτυξιακή στρατηγική της Περιφέρειας οριοθετείται από την κοινωνικοοικονομική φυσιογνωμία της περιοχής που είτε με τη μορφή των αδυναμιών είτε με τη μορφή των συγκριτικών πλεονεκτημάτων καθορίζει τις δυνατότητες και τους τομείς παρέμβασης.

Τα κυριότερα προβλήματα που εντοπίζονται στην περιφέρεια είναι:

- Το μέγεθος του αγροτικού πληθυσμού και η χαμηλή παραγωγικότητα του αγροτικού τομέα,
- Το χαμηλό κατά κεφαλή ΑΕΠ,
- Η αποβιομηχάνιση,
- Οι έντονες ενδοπεριφερειακές ανισότητες, και
- Η περιβαλλοντική υποβάθμιση.

Ωστόσο η ΠΔΕ διαθέτει παράλληλα σειρά ανταγωνιστικών πλεονεκτημάτων που επιτρέπουν τη χάραξη αναπτυξιακής στρατηγικής. Αυτά είναι:

- Σημαντικά έργα υποδομής που ενισχύουν τη θέση της (Λιμένας Πατρών, η δημιουργία του Δυτικού Οδικού Άξονα, η ζεύξη Ρίου – Αντιρρίου),
- Η ερευνητική και εκπαιδευτική δραστηριότητα των εκπαιδευτικών ιδρυμάτων της περιοχής και του Επιστημονικού Πάρκου της Πάτρας,
- Ο πολιτιστικός πόρος της Ολυμπίας και οι προοπτικές του 2004,
- Οι περιβαλλοντικοί πόροι της Περιφέρειας: Εκβολές Αχελώου, Λιμνοθάλασσες, Ακτές, Δάση,
- Πλούσιοι και ανεκμετάλλευτοι τουριστικοί πόλοι έλξης,
- Η παράδοση στη μεταποιητική δραστηριότητα και στο εξειδικευμένο ανθρώπινο δυναμικό, και
- Η σημαντική παραγωγή του πρωτογενή τομέα που μπορεί να στηρίξει τους κλάδους της μεταποίησης.

Με βάση τα πιο πάνω, η ΠΔΕ έχει χαράξει τους ακόλουθους στρατηγικούς στόχους με τους οποίους θα αμβλύνει τα προβλήματα και θα ενισχύσει τα συγκριτικά πλεονεκτήματα της περιοχής.

- Ενίσχυση της διεθνούς ανταγωνιστικότητας της οικονομικής βάσης της Περιφέρειας για την ανάδειξη των συγκριτικών πλεονεκτημάτων και τόνωση της εξωστρέφειας του παραγωγικού δυναμικού.

- Ενίσχυση της υπαίθρου και τόνωση της αγροτικής ανάπτυξης.
- Εκπόνηση περιφερειακής στρατηγικής για διάχυση της καινοτομίας, ίσες ευκαιρίες πρόσβασης στην έρευνα και τεχνολογία.
- Προστασία και ανάδειξη των πολιτιστικών και περιβαλλοντικών αποθεμάτων της Περιφέρειας ως στοιχείων με μείζονα αναπτυξιακή σημασία.

Ο βασικός άξονας πολιτικής που η ΠΔΕ έχει αποφασίσει να κινηθεί για να επιτύχει τους στρατηγικούς στόχους, συνοψίζονται στην:

Αξιοποίηση της κομβικής θέσης της ΠΔΕ και των συγκριτικών πλεονεκτημάτων για την υπέρβαση των προβλημάτων της ανεργίας και της ενδοπεριφερειακής ανισότητας.

Αναλυτικότερα οι στόχοι:

- 1. Ενίσχυση και αξιοποίηση της θέσης της Περιφέρειας ως Δυτικής Πύλης της Χώρας.** Τα μεγάλα έργα υποδομής που υλοποιεί το 2^ο ΚΠΣ (Ζεύξη Ρίου – Αντιρρίου, Νέος Λιμένας Πατρών, ΝΑ.ΒΙ.ΠΕ. Πλατυγαλιού) και όσα προγραμματίζονται για το 3^ο ΚΠΣ (Ιόνια Οδός, αναβάθμιση του οδικού άξονα και της σιδηροδρομικής γραμμής Κορίνθου – Πατρών) κατοχυρώνουν την ήδη πλεονεκτική θέση της περιφέρειας και κυρίως της Πάτρας ως μείζονος κόμβου συνδυσασμένων μεταφορών. Η αναπτυξιακή αξιοποίηση αυτής της προοπτικής αποτελεί πρωτεύοντα στόχο για την προσεχή προγραμματική περίοδο.
- 2. Πολιτιστική και Τουριστική ανάπτυξη – Αξιοποίηση των Ολυμπιακών Αγώνων του 2004.** Η ευρύτερη περιοχή της Αρχαίας Ολυμπίας θα αποτελέσει πόλο έλξης μεγάλου αριθμού επισκεπτών λόγω των Ολυμπιακών Αγώνων του 2004, όπως επίσης και η πόλη των Πατρών κατά την περίοδο της λειτουργίας της ως «Πολιτιστικής Πρωτεύουσας της Ευρώπης 2006». Η δυνατότητα μονιμότερης αξιοποίησης αυτών των γεγονότων από το σύνολο της Περιφέρειας εξαρτάται από την ανάπτυξη των κατάλληλων υποδομών ευχερούς μεταφοράς, διαμονής, υποδοχής πολιτιστικών δραστηριοτήτων αναψυχής, άθλησης, εναλλακτικών μορφών τουρισμού κτλ. Η προώθηση της καινοτομίας με την υλοποίηση νέων μορφών δράσεων για την αξιοποίηση της ερευνητικής δραστηριότητας και των καινοτομικών εξελίξεων στον τομέα του τουρισμού, η προστασία του περιβάλλοντος και οι δεξιότητες του ανθρώπινου δυναμικού της περιοχής αποτελούν επίσης τομείς προτεραιότητας.
- 3. Αναδιάρθρωση και επέκταση της βιομηχανικής βάσης της Περιφέρειας και προώθηση της καινοτομίας.** Η γεωγραφική θέση, η βιομηχανική εμπειρία, το επίπεδο εκπαίδευσης του εργατικού δυναμικού και οι αναπτυξιακές προοπτικές της περιφέρειας αποτελούν ισχυρά συγκριτικά πλεονεκτήματα για προσέλκυση επενδύσεων στην παράλια ζώνη του Νομού Αχαΐας, στη ΒΙ.ΠΕ Πατρών, στη ΝΑ.ΒΙ.ΠΕ. Αστακού και σε άλλες περιοχές με καλή πρόσβαση στις υπό ανάπτυξη υποδομές. Νέες δυναμικές μονάδες μπορούν στη διάρκεια της επόμενης προγραμματικής περιόδου να εξαλείψουν τις επιπτώσεις από τη βιομηχανική κρίση που προκάλεσε η διακοπή λειτουργίας μεγάλων επιχειρήσεων στο πρόσφατο παρελθόν. Βασικό επίσης στόχο αποτελεί η βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των προϊόντων με την τεχνολογική αναβάθμιση και την εισαγωγή καινοτομίας σε προϊόντα και παραγωγικές μεθόδους. Για το σκοπό αυτό θα στηριχθεί η διασύνδεση της έρευνας (Πανεπιστημίου, ΤΕΙ, Ερευνητικών Κέντρων, Ινστιτούτων) με την παραγωγή.
- 4. Ενίσχυση των αστικών υποδομών – Βελτίωση της ποιότητας ζωής.** Η γειτνίαση σε μικρή απόσταση δύσβατων ορεινών περιοχών με δυναμικά αστικά και τουριστικά κέντρα οδηγεί σε ταχεία πληθυσμιακή αποψίλωση των εσωτερικών ζωνών και σε έλλειψη υποδομών στις περιοχές υποδομής με την ταχεία επέκταση

των αστικών κέντρων και των παράκτιων τουριστικών περιοχών. Στο πλαίσιο της ενίσχυσης των αστικών υποδομών είναι ανάγκη να δοθεί ιδιαίτερη έμφαση στις υποβαθμισμένες αστικές περιοχές και σε περιοχές όπου υπάρχει συγκέντρωση μη προνομιούχων ομάδων πληθυσμού. Η βελτίωση της ποιότητας ζωής και η προστασία των φυσικών πόρων και του ανθρωπογενούς περιβάλλοντος αποτελούν επίσης στόχους για μια αναπτυξιακή εξέλιξη.

5. Προώθηση της απασχόλησης και εξειδίκευση του ανθρώπινου δυναμικού.

Τόσο η βιομηχανική ανασυγκρότηση όσο και οι λοιπές δράσεις που προκύπτουν από την προηγηθείσα στοχοθέτηση, όπως οι συνδυασμένες μεταφορές, οι εναλλακτικές μορφές τουρισμού κ.ο.κ., απαιτούν κατάλληλα εκπαιδευμένο εργατικό δυναμικό. Η αρχική κατάρτιση, η επανειδίκευση και η διευκόλυνση απόκτησης εργασιακής εμπειρίας αποτελούν κρίσιμο στοιχείο του συνολικού αναπτυξιακού σχεδιασμού. Παράλληλα με την εφαρμογή πολιτικών ίσων ευκαιριών για όλους και την ενεργοποίηση του συνόλου των δραστηριοποιούμενων φορέων, κυβερνητικών και μη, για τη συμμετοχή τους σε εταιρικά σχήματα με στόχο την ικανοποίηση παραγωγικών και κοινωνικών αναγκών και την αύξηση της απασχόλησης.

6. Αειφόρος ανάπτυξη της υπαίθρου.

Βασικοί στόχοι για τον αγροτικό τομέα της Περιφέρειας είναι η βιώσιμη και ολοκληρωμένη ανάπτυξη της υπαίθρου και η βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των αγροτικών προϊόντων. Τα συγκριτικά πλεονεκτήματα της Περιφέρειας στον πρωτογενή τομέα: εκτεταμένες πεδινές εκτάσεις, υδάτινοι πόροι, ήπιο κλίμα, υψηλή αγροτική παράδοση στο ανθρώπινο δυναμικό, ύπαρξη κρίσιμης μάζας προϊόντων για καθετοποίηση – μεταποίηση συνιστούν το βέλτιστο δυνατό πλαίσιο για αναδιάρθρωση και ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας της αγροτικής παραγωγής. Ιδιαίτερη βαρύτητα δίδεται στην εισαγωγή νέας τεχνολογίας και η υιοθέτηση καινοτομικών μεθόδων για την παραγωγή μεθόδων υψηλής ποιότητας που διασφαλίζουν την προστασία του καταναλωτή και έχουν ζήτηση στην αγορά.

Για τις ορεινές και εσωτερικές ζώνες, προτεραιότητα έχει η ολοκληρωμένη ανάπτυξη με την προώθηση δυνατοτήτων συμπληρωματικής ή εναλλακτικής προς τη γεωργία απασχόλησης.

➤ **ΕΠΤΑ Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας**

Το Ειδικό Πρόγραμμα Τοπικής Αυτοδιοίκησης το οποίο θεσμοθετήθηκε με το Ν. 2539/97 αποτελεί ένα εργαλείο ανάπτυξης σε τοπικό επίπεδο και χρηματοδοτείται από το ΥΠΕΣΔΔΑ. Το χρονοδιάγραμμά του είναι εξαετές (1998-2004) και στην ΠΔΕ ανέρχεται στα € 55.448.568 τα οποία έχουν ήδη κατανεμηθεί σε 1.008 έργα και μελέτες που υλοποιούνται.

Ως προς το κομμάτι της υλοποίησης των έργων, αυτά παρακολουθούνται και από την Τεχνική Υπηρεσία Δήμων και Κοινοτήτων της ΠΔΕ εκτός από τους Δήμους που διαθέτουν δική τους Τεχνική Υπηρεσία. Η κατανομή του προγράμματος ΕΠΤΑ στην ΠΔΕ έχει ως εξής :

3 Ν. Ηλείας 26%

3 Ν. Αχαΐας 36%

3 Ν. Αιτωλοακαρνανίας 38%

Το περιεχόμενο του ΕΠΤΑ περιλαμβάνει μέτρα Αναγκαίων λειτουργικών αναγκών των Δήμων, Οργάνωσης των ΟΤΑ, Βελτίωσης Βασικών Τεχνικών και Παραγωγικών υποδομών, Βελτίωσης Βασικών Τεχνικών και Παραγωγικών υποδομών Περιβάλλοντος καθώς και διάφορες παρεμβάσεις όπως έκτατες λειτουργικές και άλλες δαπάνες.

Τα έργα του ΕΠΤΑ Δυτικής Ελλάδας ανήκουν κυρίως στις κατηγορίες της οδοποιίας, της αποχέτευσης, της ύδρευσης, του μηχανολογικού εξοπλισμού καθώς και της ανακατασκευής κοινοχρήστων χώρων.

Διεθνείς Πρακτικές

Ένα μέρος των δράσεων που περιγράφηκαν, υλοποιήθηκε στις κοινότητες του Tjorn κάτω από το Πρόγραμμα **RECITE II / LO.RE.DE.MO** ενώ άλλες δράσεις υλοποιήθηκαν από εθνικούς πόρους του Σουηδικού κράτους.

Η τετραεθνής μελετητική ομάδα μελέτησε επίσης την Γρανάδα, τον πασίγνωστο τουριστικό πόλο έλξης στην Ισπανία.

Το προφίλ της περιοχής αυτής χαρακτηριζόταν από ασύμμετρη ανάπτυξη που οφειλόταν κυρίως στην προϋπάρχουσα εσφαλμένη θεμελίωση την τουριστικής προβολής, επικεντρωμένης στην πόλη και αγνοώντας τα περιχώρα. Κατ' αυτό υπάρχουν πολλές αναλογίες μεταξύ πχ του σημαντικού τουριστικού πόλου της Αρχαίας Ολυμπίας με την υπόλοιπη περιοχή.

Η ασύμμετρία αυτή αντιμετωπίστηκε με μια σειρά πρωτοβουλιών που υποδείχθηκαν από τους μελετητές προς τον φορέα **TURISMO DE GRANADA** που είναι αρμόδιος για την τουριστική ανάπτυξη της περιοχής (ανάλογης δομής με τις υπάρχουσες Αναπτυξιακές Εταιρείες που λειτουργούν στην ελληνική πραγματικότητα και οικονομικά εξαιρετικά εύρωστο). Ο φορέας, εκπόνησε μια νέα σειρά τουριστικών προγραμμάτων - προτάσεων (τουριστικών πακέτων) προς υποψήφιους πελάτες, στα οποία προσέφερε δελεαστικές τιμές φιλοξενίας για παραμονή σε καταλύματα των περιχώρων που προσάρμοσε στις σύγχρονες απαιτήσεις και τα παρουσίασε μέσω διαδικτύου.

Η ενίσχυση των μικρομεσαίων επιχειρήσεων που προσφέρουν τουριστικές υπηρεσίες στα περιχώρα της Γρανάδας, ολοκληρώθηκε με ανάπτυξη λογισμικού πακέτου δέσμευσης καταλυμάτων (booking tool) που λειτουργεί με την φιλοσοφία ASP. Χάρη στην προσέγγιση αυτή οι μικρότερες τουριστικές επιχειρήσεις της ημιαστικής και αγροτικής ζώνης, επιχειρούν ισότιμα και συμπληρωματικά προς τις μεγάλες ξενοδοχειακές μονάδες της πόλης. Συμπληρώνουμε τη σύντομη αναφορά μας σε αυτό το παράδειγμα περιφερειακής ανάπτυξης τονίζοντας ότι κατά τον σχεδιασμό των «διευρυμένων» τουριστικών πακέτων επιτεύχθηκε να μην διαμορφώνουν συνθήκες ανταγωνισμού μεταξύ των ξενοδοχειακών μονάδων της πόλης και της περιφέρειας, χάρις στην ενσωμάτωση δραστηριοτήτων εναλλακτικού τουρισμού, ακόμη και μετατροπής σπηλαίων της περιοχής σε τουριστικά καταλύματα. Η εκμετάλλευση του booking tool υπήρξε τόσο επιτυχής ώστε προτάθηκε η εμπορική του εκμετάλλευση εκτός της γεωγραφικής περιοχής της Γρανάδα.

Συμπεράσματα: Οι ΤΠΕ στην περίπτωση της Γρανάδας λειτούργησαν ως ένα συμπληρωματικό εργαλείο ανάπτυξης μέσα από οικονομίες κλίμακας που επέτρεψαν σε ΜΜΕ να αποκτήσουν νέα ανταγωνιστικά χαρακτηριστικά.

Αντίστοιχες δράσεις προσαρμοσμένες στις ειδικές κοινωνικές και οικονομικές συνθήκες των αντίστοιχων γεωγραφικών περιοχών, υλοποιήθηκαν επίσης στην Ιταλία (Ισέρνια) και Ελλάδα (Άλιμος) με συμμετοχή συμβούλων της Αναδόχου στην πολυεθνική Ομάδα Έργου.

4.2 ΣΥΝΟΨΗ ΔΥΝΑΤΩΝ ΚΑΙ ΑΔΥΝΑΤΩΝ ΣΗΜΕΙΩΝ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΣΕ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ

Πριν αναλυθούν τα δυνατά και αδύνατα σημεία της Περιφέρειας ως προς τις ΤΠΕ κρίνεται σκόπιμο να παρουσιασθούν πολύ συνοπτικά τα γενικότερα αναπτυξιακά πλεονεκτήματα και οι αδυναμίες αντίστοιχα που παρουσιάζει η ΠΔΕ.

Στον πίνακα που ακολουθεί γίνεται σχηματική καταγραφή τους.

ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ	ΑΔΥΝΑΜΙΕΣ
Η θέση της περιφέρειας στο εθνικό και διεθνές σύστημα μεταφορών	Η κρίση που έπληξε την περιφέρεια και ειδικότερα τον μεταποιητικό τομέα
Το κλίμα και η γεωμορφολογία της. Το πλούσιο υδάτινο δυναμικό. Τα σημαντικά οικοσυστήματα	Το υψηλό ποσοστό απασχολούμενων στον γεωργικό τομέα
Ικανή αγροτική παραγωγή για την στήριξη μεταποιητικών δραστηριοτήτων	Το μεγάλο ποσοστό των ορεινών και ημιορεινών περιοχών, η ανεπάρκεια υποδομών και η αποψίλωσή τους
Η βιομηχανική παράδοση της περιφέρειας και πιο συγκεκριμένα του νομού Αχαΐας. Η ύπαρξη σημαντικών βιομηχανικών υποδομών (ΒΙΠΕ, ΝΑΒΙΠΕ)	Το πολύ υψηλό ποσοστό των μακροχρόνια ανέργων με έμφαση σε πληθυσμιακές ομάδες όπως οι γυναίκες, οι οικονομικοί μετανάστες κλπ
Ύπαρξη επαρκούς και ικανού, επιστημονικού και ερευνητικού δυναμικού	Χαμηλή ανάπτυξη του τουριστικού προϊόντος.
Ικανοποιητικά μεγέθη της Πρωτεύουσας της Περιφέρειας για την συγκράτηση εξειδικευμένων στελεχών.	Η ανεπάρκεια του σιδηροδρομικού δικτύου, η απουσία αεροπορικής υποδομής. Υπερβολική επιβάρυνση του οδικού δικτύου σε αστικό και υπεραστικό επίπεδο.
Κατανόηση των πλεονεκτημάτων των νέων τεχνολογιών από τον επιχειρηματικό κόσμο. Ύπαρξη μεγάλου αριθμού δομών στήριξης.	Η ύπαρξη ως ένα βαθμό ενδοπεριφερειακών ανισοτήτων στις τηλεπικοινωνιακές υποδομές.
Τηλεπικοινωνιακές υποδομές σε ικανοποιητικό επίπεδο	Χαμηλό επίπεδο εξυπηρέτησης των πολιτών.
Οι πολιτιστικοί της πόλοι.	
Η αξιοποίηση των διάφορων μεγάλων έργων που εκτελούνται στην περιφέρεια	
Ικανοποιητικός αριθμός δομών κατάρτισης	
ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ	ΑΠΕΙΛΕΣ
Η διεξαγωγή των Ολυμπιακών Αγώνων, η ανακήρυξη της Πάτρας ως Πολιτιστικής Πρωτεύουσας της Ευρώπης και άλλα πολιτιστικά γεγονότα (Καρναβάλι, φεστιβάλ) και η συνακόλουθη διεθνής προβολή τους.	Η ενδεχόμενη στο μέλλον υποβάθμιση της θέσης της περιφέρειας λόγω της δημιουργίας νέων αρτηριών μεταφοράς εμπορευμάτων σε άλλες περιφέρειες και εκτροπής του μεταφορικού έργου
Τομεακοί σχεδιασμοί του Γ' ΚΠΣ στους τομείς: Παιδεία, Πολιτισμός, Δημόσια Διοίκηση, Υγεία, Μεταφορές	Η ενδεχόμενη υποβάθμιση του περιβάλλοντος από ανεξέλεγκτες δραστηριότητες.
	Η ύπαρξη ως ένα βαθμό ενδοπεριφερειακών ανισοτήτων.

4.3 ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΩΝ ΤΠΕ. ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΑΔΥΝΑΜΙΕΣ.

4.3.1 Πλεονεκτήματα της Περιφέρειας στον Τομέα των ΤΠΕ (Δ)¹.

Δ 1. Η Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας διαθέτει σημαντικούς φορείς γνώσης που αποτελούν βασικούς πυρήνες παραγωγής αλλά και διάθεσης τεχνογνωσίας στις ΤΠΕ. Κυρίαρχο ρόλο παίζουν το Πανεπιστήμιο Πατρών τα Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα, το ΕΑΙΤΥ και το Επιστημονικό Πάρκο Πατρών.

Δ 2. Σημαντική διείσδυση ΤΠΕ παρατηρείται και στις δύο πρώτες βαθμίδες της εκπαίδευσης, γεγονός που βάζει τις βάσεις για την επαφή της συγκεκριμένης πληθυσμιακής ομάδας με τις νέες τεχνολογίες και την παραγωγή ενός μελλοντικού εργατικού δυναμικού ικανού να λειτουργήσει στο νέο εργασιακό περιβάλλον που διαμορφώνουν οι Νέες Τεχνολογίες.

Δ 3. Οι τηλεπικοινωνιακές υποδομές κρίνονται ικανοποιητικές παρότι θα πρέπει να επισημανθεί η ύπαρξη περιφερειακών ανισοτήτων, όπως σημαντικού αριθμού απομακρυσμένων οικισμών με πολύ κακή τηλεφωνοδότηση.

Δ 4. Ο επιχειρηματικός κόσμος δείχνει να έχει κατανοήσει την συμβολή των ΤΠΕ στην βελτίωση της ανταγωνιστικότητάς του, γεγονός που προκύπτει όχι τόσο από την υφιστάμενη εγκατάσταση και χρήση Νέων Τεχνολογιών όσο από την δήλωση / πρόθεση για άμεση μελλοντική απόκτηση. Οι πολυάριθμες δομές στήριξης των ΜΜΕ που διαθέτει η Περιφέρεια μπορούν (τουλάχιστον ορισμένες από αυτές) να παίξουν σημαντικό ρόλο στην υλοποίηση αυτής της πρόθεσης.

Δ 5. Θετικό στοιχείο για την γενικότερη ανάπτυξη αλλά και ειδικότερα για τον τομέα της Κοινωνίας της Πληροφορίας είναι το γεγονός ότι το μέγεθος και η συγκρότηση της πρωτεύουσας της Περιφέρειας είναι ικανά να συγκρατήσουν αλλά και να έλξουν εξειδικευμένα στελέχη σε ΤΠΕ που αποτελούν την απαραίτητη εισροή και sine qua και προϋπόθεση για την ανάπτυξη της Κοινωνίας της Πληροφορίας.

Δ 6. Ο αριθμός των δομών κατάρτισης στις Νέες Τεχνολογίες όπως εκφράζεται από τα πιστοποιημένα κέντρα ECDL και τα εξειδικευμένα ΚΕΚ είναι ικανοποιητικός.

Δ 7. Η κεντρική θέση της Περιφέρειας στο εθνικό και διεθνές σύστημα μεταφορών δίδει προβάδισμα για την ανάπτυξη και εγκατάσταση εξειδικευμένων πληροφοριακών συστημάτων μέσω γνωστών και δοκιμασμένων τεχνολογιών. Τα μεγάλα οδικά έργα ενισχύουν αυτό το πλεονέκτημα.

Δ 8. Το κλίμα, η γεωμορφολογία και οι υδάτινοι πόροι της Περιφέρειας αποτελούν βασικό συστατικό της ποιότητας ζωής των κατοίκων και προσφέρονται για εκμετάλλευση από τον γεωργικό τομέα αλλά και τουριστική ανάδειξη.

Δ 9. Η έκταση του γεωργικού τομέα και η βιομηχανική παράδοση της περιοχής, επιτρέπουν την υποστήριξη του μεταποιητικού τομέα που έχει ιδιαίτερα ταλαιπωρηθεί από την μακροχρόνια αποβιομηχάνιση.

Δ 10. Η ύπαρξη πολιτιστικών πόρων μεγάλης σημασίας στην Περιφέρεια δημιουργεί προϋποθέσεις τουριστικής ανάπτυξης σε σχέση και με τα πολιτιστικά γεγονότα που αναμένονται (2004, 2006, βλέπε Ευκαιρίες).

¹ Στην προσπάθεια τεκμηρίωσης του επιτυχημένου σχεδιασμού, κωδικοποιούμε τους παράγοντες Δ (Πλεονεκτήματα), Α (Αδυναμίες), Ε (Ευκαιρίες) και Κ (Απειλές – Κίνδυνοι) της Περιφέρειας.

4.3.2 Αδυναμίες της Περιφέρειας στον Τομέα των ΤΠΕ (Α)².

A 1. Ενδοπεριφερειακή ανισότητα στις τηλεπικοινωνιακές υποδομές.

A 2. Η Περιφερειακή Διοίκηση βρίσκεται σε μεταβατικό στάδιο καθώς οι πρόσφατες και επικείμενες παρεμβάσεις βελτιώνουν σημαντικά την εικόνα σε σχέση με το πρόσφατο παρελθόν. Ωστόσο παρά τις παρεμβάσεις η υπάρχουσα πληροφοριακή υποδομή παραμένει σε επίπεδα χαμηλότερα από τους στόχους που έχει θέσει η κεντρική πολιτική ηγεσία (ΥΠΕΣΔΔΑ), ενώ απαιτείται να συνεχισθεί και να ολοκληρωθεί η προσπάθεια εκπαίδευσης του προσωπικού της Περιφέρειας στη χρήση των ΤΠΕ. Στην Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση απουσιάζει δικτύωση με την Περιφέρεια, και η αναλογία PC / προς σύνολο εργαζομένων είναι χαμηλή. Επισημαίνεται ότι χαμηλό ποσοστό των εργαζομένων στη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση είναι ενημερωμένο και ευαισθητοποιημένο σε ΤΠΕ. Οι ΟΤΑ Α΄ βαθμού απέκτησαν πολύ πρόσφατα σύγχρονο εξοπλισμό καθώς και τις βασικές εφαρμογές (Δημοτολογίου, Μητρώου Αρρένων, Πρωτοκόλλου, Ύδρευσης κ.λπ.). Ένα στοιχείο που χρήζει ιδιαίτερης προσοχής είναι οι διαπιστωθείσες αδυναμίες σε λογισμικό, σε καταρτισμένο προσωπικό και η έλλειψη διασύνδεσης με τις Νομαρχίες.

A 3. Οι παραπάνω διαπιστώσεις όσον αφορά τον βαθμό ενσωμάτωσης των ΤΠΕ στην Περιφερειακή Διοίκηση και Αυτοδιοίκηση έχουν αλυσιδωτές αρνητικές επιδράσεις τόσο στην ποιότητα εξυπηρέτησης των πολιτών και των επιχειρήσεων όσο και στην δημιουργία κινήτρων για τη χρήση Νέων Τεχνολογιών από αυτές τις ομάδες.

A 4. Ο τομέας της δημόσιας Υγείας έχει ενσωματώσει ΤΠΕ μόνο σε θέματα διοικητικής – διαχειριστικής λειτουργίας. Απουσιάζει δηλαδή η πληροφορική υποδομή για υπηρεσίες που θα έχουν άμεσο αντίκτυπο στον ασθενή. Ωστόσο οι σχεδιαζόμενες κεντρικές παρεμβάσεις στον τομέα αυτό από το Υπουργείο Υγείας αναμένεται να καλύψουν τις ανάγκες αυτές.

A 5. Ο βαθμός ευαισθητοποίησης των νοικοκυριών στις Νέες Τεχνολογίες και στο Internet είναι ιδιαίτερα χαμηλός, γεγονός που απαιτεί σημαντικές δράσεις ευαισθητοποίησης – κατάρτισης.

A 6. Αρνητικό στοιχείο είναι το υψηλό ποσοστό αγροτικού πληθυσμού. Η πληθυσμιακή αυτή ομάδα είναι κατά τεκμήριο εξαιρετικά δύσκολο να προσαρμοσθεί στις Νέες Τεχνολογίες. Υποβοηθητικά θα δράσουν οι παρεμβάσεις του Υπουργείου Γεωργίας μέσω του μέτρου 3.2. Ωστόσο η Περιφέρεια θα πρέπει να ενεργοποιήσει όλες τις δομές και τους φορείς υποστήριξης του αγροτικού πληθυσμού ώστε να μειωθεί ο κίνδυνος ενός νέου κοινωνικού αποκλεισμού.

A 7. Για τον ίδιο λόγο είναι επίσης πρόβλημα η ύπαρξη υψηλού ποσοστού μακροχρόνια ανέργων λόγω της αποβιομηχάνισης που έχει υποστεί η Περιφέρεια. Η παραμονή σε κατάσταση ανεργίας για μεγάλο διάστημα οδηγεί όχι μόνο σε απαξίωση των όποιων δεξιοτήτων κατείχε το άτομο άλλα και σε αδυναμία προσαρμογής μέσω της κατάρτισης. Το πρόβλημα σχετίζεται με τη μακροχρόνια αποβιομηχάνιση που οδήγησε σε αποδυνάμωση του μεταποιητικού τομέα.

A 8. Το ανάγλυφο του εδάφους και το υψηλό ποσοστό ορεινών και ημιορεινών όγκων δυσχεραίνει την παροχή υπηρεσιών υγείας και εκπαίδευσης θεμελιώνοντας προϋποθέσεις κοινωνικού αποκλεισμού των κατοίκων των περιοχών αυτών.

A 9. Από τον επιχειρηματικό κόσμο τα ξενοδοχεία παρουσιάζουν χαμηλό δείκτη χρήσης του διαδικτύου, αν και ο τουριστικός κλάδος είναι μεταξύ των πρώτων που

² Στην προσπάθεια τεκμηρίωσης του επιτυχημένου σχεδιασμού, κωδικοποιούμε τους παράγοντες Δ (Πλεονεκτήματα), Α (Αδυναμίες), Ε (Ευκαιρίες) και Κ (Απειλές – Κίνδυνοι) της Περιφέρειας.

αφομοίωσαν την χρήση του Διαδικτύου διεθνώς. Η υστέρηση αυτή θέτει τον κίνδυνο μη αξιοποίησης της μεγάλης ευκαιρίας των δυο σημαντικότερων πολιτιστικών γεγονότων – των Ολυμπιακών Αγώνων του 2004 και της Πολιτιστική Πρωτεύουσας το 2006 υπέρ της Περιφέρειας.

A 10. Η επιβάρυνση των υποδομών οδικών μεταφορών με παράλληλη ανεπάρκεια των σιδηροδρομικών μεταφορών και ανυπαρξία των αεροπορικών υποδομών δημιουργούν στρεβλώσεις στην εξυπηρέτηση μεταφοράς επιβατών και εμπορευμάτων σε αστικό και υπεραστικό επίπεδο.

4.4 ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΩΝ ΤΠΕ. ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ ΚΑΙ ΑΠΕΙΛΕΣ.

4.4.1 Ευκαιρίες που προσφέρονται (Ε)³.

Οι ευκαιρίες που προέρχονται από το εξωτερικό περιβάλλον για την Περιφέρεια για την ανάπτυξη της Κοινωνίας της Πληροφορίας προέρχονται κυρίως από τον σχεδιασμό οριζόντιων δράσεων της Κεντρικής Διοίκησης που θα καλύψουν το σύνολο των Περιφερειών μέσω του Ε.Π. ΚΤΠ. Ενδεικτικά αναφέρονται οι παρακάτω τομείς :

E 1. Παιδεία

- 3 Υπολογιστικός εξοπλισμός σε όλες τις σχολικές μονάδες.
- 3 Διασύνδεση όλων των σχολικών μονάδων πρωτοβάθμιας – δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης με το διαδίκτυο.
- 3 Μία αίθουσα τηλε-εκπαίδευσης και τηλε-επιμόρφωσης ανά περιφέρεια.
- 3 Ψηφιακό εκπαιδευτικό περιεχόμενο.
- 3 Επιμόρφωση του συνόλου των εκπαιδευτικών σε ΤΠΕ.
- 3 Δημιουργία Help Desk σε κάθε νομό για την στήριξη των ΠΣ των σχολείων.

E 2. Πολιτισμός

- 3 Δημιουργία κέντρων ψηφιακής τεκμηρίωσης.
- 3 Ηλεκτρονικές εκδόσεις, πολιτιστικό περιεχόμενο στο Διαδίκτυο, ψηφιακά εκπαιδευτικά προγράμματα.

E 3. Δημόσια Διοίκηση

- 3 Ανάπτυξη ΟΠΣ στα διάφορα επίπεδα Περιφερειακής Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης.
- 3 Διασύνδεση μεταξύ των συστημάτων.

E 4. Υγεία

- 3 Εξοπλισμός, διοικητικές και ιατρικές εφαρμογές στα Νοσοκομεία.
- 3 Σε κάθε ΠΕΣΥ, περιφερειακά κέντρα δεδομένων, ERP, υλοποίηση ιατρικών υπηρεσιών.
- 3 Υλοποίηση δικτύων πρόσβασης στους φορείς και των περιφερειακών VPN.

E 5. Μεταφορές

- 3 Ενεργοποίηση συστήματος παρακολούθησης της ναυσιπλοΐας στο σύνολο του θαλάσσιου ελλαδικού χώρου.
- 3 Επιχειρησιακά πληροφοριακά συστήματα διαχείρισης πόρων για την αντιμετώπιση φυσικών καταστροφών.

Επίσης :

³ Στην προσπάθεια τεκμηρίωσης του επιτυχημένου σχεδιασμού, κωδικοποιούμε τους παράγοντες Δ (Πλεονεκτήματα), Α (Αδυναμίες), Ε (Ευκαιρίες) και Κ (Απειλές – Κίνδυνοι) της Περιφέρειας.

Ε 6. Η αναμενόμενη διεξαγωγή των Ολυμπιακών Αγώνων το 2004 και η ανάδειξη της Πάτρας ως Πολιτιστικής Πρωτεύουσας της Ευρώπης το 2006 αποτελούν μοναδικές ευκαιρίες για της εισαγωγή ΤΠΕ σε ένα πλήθος δραστηριοτήτων οικονομικών – πολιτιστικών – τουριστικών – αθλητικών κλπ στην προσπάθεια εκμετάλλευσης των θετικών επιδράσεων που θα έχουν τα δυο αυτά γεγονότα.

4.4.2 Απειλές (Κ)⁴.

Τα πιο κάτω ζητήματα διαμορφώνουν απειλές εναντίον της αναπτυξιακής πορείας της Περιφέρειας και χρήζουν αντιμετώπισης:

- Κ 1. Η ανισότητα που έγινε εμφανής και στον τομέα των ΤΠΕ μεταξύ της Αχαΐας και των δύο άλλων νομών μπορεί να ενταθεί αν εξακολουθήσουν να κινούνται με δύο ταχύτητες.
- Κ 2. Η ενδεχόμενη διαφοροποίηση της σημασίας της Περιφέρειας στο εθνικό σύστημα μεταφορών λόγω της διάνοιξης άλλων κεντρικών οδικών αξόνων αποτελεί υπαρκτό κίνδυνο όχι μόνο για την ανάπτυξη της Περιφέρειας αλλά και για τον ορθό ορισμό προτεραιοτήτων στον σχεδιασμό της Κοινωνίας της Πληροφορίας για την Περιφέρεια.
- Κ 3. Ο κίνδυνος περιβαλλοντικής υποβάθμισης από υπερεκμετάλλευση των φυσικών πόρων, εντατική χρήση φυτοφαρμάκων, καταστροφή βιοτόπων και γεωλογικών φαινομένων.

⁴ Στην προσπάθεια τεκμηρίωσης του επιτυχημένου σχεδιασμού, κωδικοποιούμε τους παράγοντες Δ (Πλεονεκτήματα), Α (Αδυναμίες), Ε (Ευκαιρίες) και Κ (Απειλές – Κίνδυνοι) της Περιφέρειας.

4.5 ΚΕΝΤΡΙΚΟΙ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ

Στον πίνακα που ακολουθεί εμφανίζονται οι Κεντρικοί Αναπτυξιακοί Στόχοι της Περιφέρειας και οι στρατηγικοί άξονες δράσης όπως αποτυπώνονται στο ΠΕΠ Δ.Ε. 2000-2006.

Στόχοι της Περιφέρειας	Στρατηγικοί Άξονες Δράσης
3 Ενίσχυση της διεθνούς ανταγωνιστικότητας της οικονομικής βάσης της Περιφέρειας	3 Ενίσχυση και αξιοποίηση της θέσης της Περιφέρειας ως Δυτικής Πύλης της χώρας
3 Ενίσχυση της υπαίθρου και τόνωση της αγροτικής ανάπτυξης	3 Αειφόρος ανάπτυξη της υπαίθρου
3 Διάχυση της καινοτομίας, ίσες ευκαιρίες πρόσβασης στην έρευνα και τεχνολογία	3 Αναδιάρθρωση και επέκταση της βιομηχανικής βάσης της Περιφέρειας και προώθηση της καινοτομίας
3 Προστασία και ανάδειξη των πολιτιστικών και περιβαλλοντικών αποθεμάτων της Περιφέρειας	3 Πολιτιστική και Τουριστική ανάπτυξη. Αξιοποίηση Ολυμπιακών αγώνων του 2004
	3 Ενίσχυση των αστικών υποδομών – βελτίωση της ποιότητας ζωής
	3 Προώθηση της απασχόλησης και εξειδίκευση του ανθρώπινου δυναμικού

5.1 ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΙ ΑΞΟΝΕΣ ΚΑΙ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ

Ο ακόλουθος πίνακας καταγράφει της Στρατηγικούς Άξονες και Μέτρα στα οποία κατανέμεται το σύνολο των προτεινόμενων Δράσεων.

Στρατηγικοί Άξονες	Μέτρα
1. Περιβάλλον – προστασία.	
	1.1 Ανάπτυξη μηχανισμών ελέγχου και προστασίας των φυσικών πόρων.
2. Μεταφορές – βελτιώσεις σε αστικό και υπεραστικό επίπεδο.	
	2.1 Διαχείριση κυκλοφοριακού φόρτου των αστικών κέντρων.
	2.2 Δράσεις βελτίωσης υπεραστικής μεταφοράς επιβατών.
3. Πολιτισμός, τουρισμός – ανάδειξη και προβολή.	
	3.1 Συλλογή και ανάδειξη πολιτιστικού και τουριστικού αποθέματος (περιεχομένου) στην ΠΔΕ.
4. Δημόσια Διοίκηση, Υγεία και Εκπαίδευση – βελτιωμένες υπηρεσίες της τον Πολίτη.	
	4.1 Ολοκληρωμένες δομές στήριξης της Δημόσιας Διοίκησης.
	4.2 Βελτίωση της παροχής υπηρεσιών της τον πολίτη.
	4.3 Δράσεις στην Δημόσια Υγεία.
	4.4 Δράσεις στην Εκπαίδευση.
5. Υποδομές ΤΠΕ – δημιουργία και αναβάθμιση.	
	5.1 Αναβάθμιση τηλεπικοινωνιακών υποδομών της ΠΔΕ.
	5.2 Δημιουργία Ιδρύματος Μελετών και Ερευνών (West Forum)
6. Παραγωγικοί Τομείς – στήριξη και αύξηση της ανταγωνιστικότητας.	
	6.1 Στήριξη πρωτογενούς και δευτερογενούς τομέα.
	6.2 Στήριξη δευτερογενούς και τριτογενούς τομέα.
7. Δράσεις ευαισθητοποίησης, ενημέρωσης και κατάρτισης των πολιτών	
	7.1 Δράσεις ενημέρωσης και κατάρτισης της νέες εφαρμογές.
	7.2 Δράσεις ενημέρωσης και κατάρτισης ειδικών ομάδων πληθυσμού.
	7.3 Δράσεις δημοσιότητας.
8. Τεχνική βοήθεια.	
	8.1 Τεχνική βοήθεια υλοποίησης των δράσεων του ΕΣ.

5.2 ΣΥΝΕΡΓΙΕΣ, ΔΙΑΣΥΝΔΕΣΗ ΚΑΙ ΠΙΘΑΝΟΙ ΤΡΟΠΟΙ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΩΝ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΩΝ ΑΠΟ ΑΛΛΟΥΣ ΦΟΡΕΙΣ

Όπως είναι προφανές, τα αποτελέσματα των δράσεων είναι δυνατό να αξιοποιηθούν από άλλους φορείς με μεταφορά τεχνογνωσίας. Συμπληρωματικά, ο σχηματισμός «ασφαλών» δικτύων διακίνησης πληροφοριών για διοικητικούς σκοπούς με τυποποιημένο πρωτόκολλο επικοινωνίας, επιτρέπει και σε άλλες περιφέρειες να συνδεθούν και να ανταλλάξουν πληροφορίες. Οι προτεινόμενες παρεμβάσεις της Περιφέρειας εμπλέκουν ένα μεγάλο αριθμό φορέων στους τομείς της Εκπαίδευσης (πρωτοβάθμια, δευτεροβάθμια και τριτοβάθμια εκπαίδευση), Υγείας (νοσοκομεία,

κέντρα υγείας), Πολιτισμού (Μουσεία, Εκκλησίες, Πολιτιστικά ιδρύματα), Τουρισμού (Τουριστικές επιχειρήσεις), Μεταφορών (Λιμάνια, Αεροδρόμια, Οδικές συγκοινωνίες) Τηλεπικοινωνιών (εταιρείες παροχής τηλεπικοινωνιακών προϊόντων). Η υλοποίηση των παρεμβάσεων προϋποθέτει τη στενή και αρμονική συνεργασία των εμπλεκόμενων φορέων με την Π.Δ.Ε. Αν συνεκτιμηθεί ότι η Περιφέρεια έχει πέραν των άλλων και βαρύνουσα σημασία ως Δυτική Πύλη της Χώρας, γίνεται κατανοητό ότι θα απαιτηθούν συνέργιες μεταξύ φορέων Πολιτισμού, Διοίκησης και Ανάπτυξης, Εθνικής Άμυνας, Γεωργίας, Εμπορίου και Παιδείας.

6. ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΕΠΙΤΥΧΟΥΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ

Η πολυπλοκότητα και η χρονική έκταση του Έργου αυξάνουν την εξάρτησή του από μια σειρά κρίσιμων παραγόντων που θα διασφαλίσουν την επιτυχία του και θα αποτρέψουν κινδύνους ανατροπής του.

Αυτούς τους κρίσιμους παράγοντες επιτυχίας προσδιορίζουμε στα επόμενα. Επιπλέον αναγνωρίζουμε, αξιολογούμε και υποδεικνύουμε τον τρόπο αντιμετώπισης πιθανών κινδύνων που είναι πιθανό να εμφανισθούν.

6.1 ΚΡΙΣΙΜΟΙ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ.

Για να επιτευχθούν οι στόχοι που τέθηκαν, είναι αναγκαία η δημιουργία ευνοϊκού κλίματος που θα απορρέει από την συναντίληψη για το Έργο και τους σκοπούς του. Χάρης στο κλίμα αυτό, οι Φορείς θα συντάξουν προτάσεις συμβατές με το Έργο και θα τις υλοποιήσουν μέσα στους τεθέντες χρονικούς και οικονομικούς περιορισμούς. Συνεπώς απαιτείται:

Η συνέχεια της καλής αρχής που έγινε με την επικοινωνία των τοπικών Διαχειριστικών Αρχών (ΚΤΠ, ΠΕΠ) με τους Φορείς, για την αποσαφήνιση των προσδοκιών και των υποχρεώσεων, όσων θα συμμετάσχουν στο Έργο. Ιδιαίτερη σημασία αποδίδεται στην αποσαφήνιση των ουσιαδών διαφορών φιλοσοφίας και πρακτικής μεταξύ Β' και Γ' ΚΠΣ,

Ο καθορισμός ενός ισχυρού μηχανισμού διοίκησης και διαχείρισης του Έργου με σαφείς αρμοδιότητες και ευθύνες, που θα εξουσιοδοτηθεί να το ολοκληρώσει με επιτυχία.

Η δέσμευση της Περιφερειακής Διοίκησης για την σταθερή της υποστήριξη προς το Έργο και τα όργανα διοίκησής του, ακόμη και απέναντι στην Κεντρική Διοίκηση.

Η ενημέρωση όλων των Υπηρεσιών της Περιφερειακής και της Τοπικής Αυτοδιοίκησης με σταθερό αίτημα παροχής κάθε συνδρομής προς τη διοίκηση του Έργου.

Η πρόοδος του Έργου με βάση το Επιχειρησιακό Σχέδιο και με εφαρμογή του κανονιστικού πλαισίου που το διέπει. Ωστόσο, η προσέγγιση του Έργου δεν πρέπει να είναι τυπολατρική αλλά ουσιαστική μέσα από κατανόηση της βαθύτερης φιλοσοφίας του.

Η σταθερότητα του κανονιστικού πλαισίου και η αποσαφήνιση της συνυπευθυνότητας μεταξύ των Οργάνων που θα επιφορτισθούν με την υλοποίηση του Έργου.

ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ, ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΚΑΙ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΠΙΘΑΝΩΝ ΚΙΝΔΥΝΩΝ.

Οι κίνδυνοι που απειλούν το Έργο είναι οι τυπικοί κίνδυνοι που πιθανολογούνται σε έργα αυτής της συνθετότητας και κίνδυνοι που οι ειδικές συνθήκες (διοικητικές, οικονομικές) της Περιφέρειας διαμορφώνουν. Στην καταγραφή που επιχειρούμε, αξιολογούνται με φθίνουσα σειρά βαρύτητας (Α,Β,Γ) οι κυριότεροι από αυτούς, ενώ άλλοι είναι δυνατό να εντοπισθούν κατά την εξέλιξη των δράσεων.

Αναγνώριση και αξιολόγηση κινδύνου	Προτεινόμενη αντιμετώπιση	Α, Β, Γ
Απροθυμία των ιδιωτικών επιχειρήσεων να υποβάλουν προτάσεις λόγω χαμηλού ποσοστού χρηματοδότησης των έργων με δημόσια δαπάνη	Οι ιδιωτικές επιχειρήσεις επέδειξαν επιφυλακτικότητα στην κατανόηση του Έργου αλλά και στις αποφάσεις περί αξιολόγησης προτάσεων και χρηματοδότησής τους μέσω των τραπεζικών ιδρυμάτων. Επί πλέον θεωρούν ότι η πρόταση διαμόρφωσης συμπράξεων με δημόσιους φορείς έχει αρκετά σημεία που χρειάζονται αποσαφήνιση. Προτείνουμε την παροχή διευκρινίσεων κατά την έναρξη του έργου, μέσα από ισχυρές δράσεις δημοσιότητας. Αν και δεν αφορά το Έργο, προτείνεται η αναζήτηση και άλλων πηγών χρηματοδότησης με τη βοήθεια των κλαδικών φορέων αλλά και μέσα	Α

	από τις δράσεις δημοσιότητας του προτεινόμενου Ιδρύματος Μελετών.	
Απροθυμία των φορέων να συμμετάσχουν λόγω χαμηλού προϋπολογισμού των Δράσεων	Έχει ήδη τεκμηριωθεί ότι ο προϋπολογισμός των δράσεων καλύπτει επιλέξιμες δαπάνες αποκλειστικά για απόκτηση «ολοκληρωμένων λύσεων» ΤΠΕ. Προτείνεται πάντως η προκαταρκτική αποσαφήνιση προς τους φορείς, των επιλέξιμων δαπανών και κάθε άλλης λεπτομέρειας που σχετίζεται με το ζήτημα του προϋπολογισμού, κατά την έναρξη του Έργου και με το κανονιστικό πλαίσιο που θα ισχύει τότε.	A
Αριθμητική ανεπάρκεια στη στελέχωση των μηχανισμών διοίκησης του Έργου	Η ταυτόχρονη διαχείριση Προγραμμάτων και πρωτοβουλιών στην Περιφέρεια δημιουργεί αριθμητικό έλλειμμα ειδικευμένων στελεχών για την εξυπηρέτηση του Έργου. Αν επιβεβαιωθεί μια τέτοια ανεπάρκεια πρέπει να αντιμετωπισθεί με ανακατανομή μικρού αριθμού βασικών στελεχών και πρόσληψη Συμβούλου Τεχνικής Υποστήριξης	A
Αδυναμία των Φορέων της Περιφέρειας να ενσωματώσουν μεγάλο «όγκο» τεχνολογίας.	Στο Σχεδιασμό προτείνεται η κλιμακωτή υλοποίηση των Έργων που θα διευκολύνει την προσαρμογή των Φορέων. Επιπλέον, έχει σχεδιασθεί χρονικά η λογική διαδοχή των πράξεων, ώστε να υπάρχουν επαρκείς προϋποθέσεις επιτυχούς υλοποίησής τους.	B
Μη αξιοποίηση των αποτελεσμάτων του Έργου από τις πολίτες	Έχει προταθεί με έμφαση η ρεαλιστική υλοποίηση δράσεων ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης του κοινού. Επιπλέον οι προτάσεις που θα εγκριθούν πρέπει να διασφαλίζουν τον ρεαλιστικό σχεδιασμό που θα καλύπτει αληθινές ανάγκες των πολιτών.	B
Αδυναμία των τοπικών προμηθευτών ΤΠΕ να καλύψουν τις ανάγκες των Δράσεων του Έργου	Τα έργα που θα προκύψουν από την υλοποίηση των Δράσεων, θα έχουν ανάγκη τεχνικής υποστήριξης και αναβαθμίσεων σε βάθος χρόνου. Αυτό προϋποθέτει την παρουσία προμηθευτών ανάλογων δυνατοτήτων. Στα Σχέδια προβλέπονται ειδικές δράσεις στήριξης των επενδύσεων των τοπικών επιχειρήσεων πληροφορικής.	Γ
Μεταβολές του κανονιστικού πλαισίου, Διοικητικές αλλαγές.	Δεν είναι δυνατή η εκ των προτέρων αντιμετώπιση του κινδύνου αυτού. Αναγνωρίζεται πάντως ότι η μετακίνηση έμπειρων στελεχών της Διοίκησης και μεταβολές στο κανονιστικό πλαίσιο που αφορά το Έργο, θα επιβραδύνει την εξέλιξή του.	Γ

7. ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟΣ ΤΡΟΠΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ.

Στη συγκεκριμένη ενότητα καταγράφεται, αναλύεται και τεκμηριώνεται ο τρόπος, το σχήμα διοίκησης και η μεθοδολογία υλοποίησης όλων των παρεμβάσεων που αποτελούν το επιχειρησιακό σχέδιο της Περιφέρειας. Ένεκα της συνθετότητας του Έργου, κρίνουμε σκόπιμο να δώσουμε γενικές οδηγίες σχετικά με τον τρόπο υλοποίησης, το σχήμα της Διοίκησης και άλλες πληροφορίες που κρίνουμε χρήσιμες, ενσωματώνοντας και στοιχεία από το επικαιροποιημένο Συμπλήρωμα Προγραμματισμού του Μέτρου 2.4 του ΕΠ ΚτΠ. Το ακόλουθο απόσπασμα αποσαφηνίζει τις επιλογές της Υπηρεσίας Διαχείρισης:

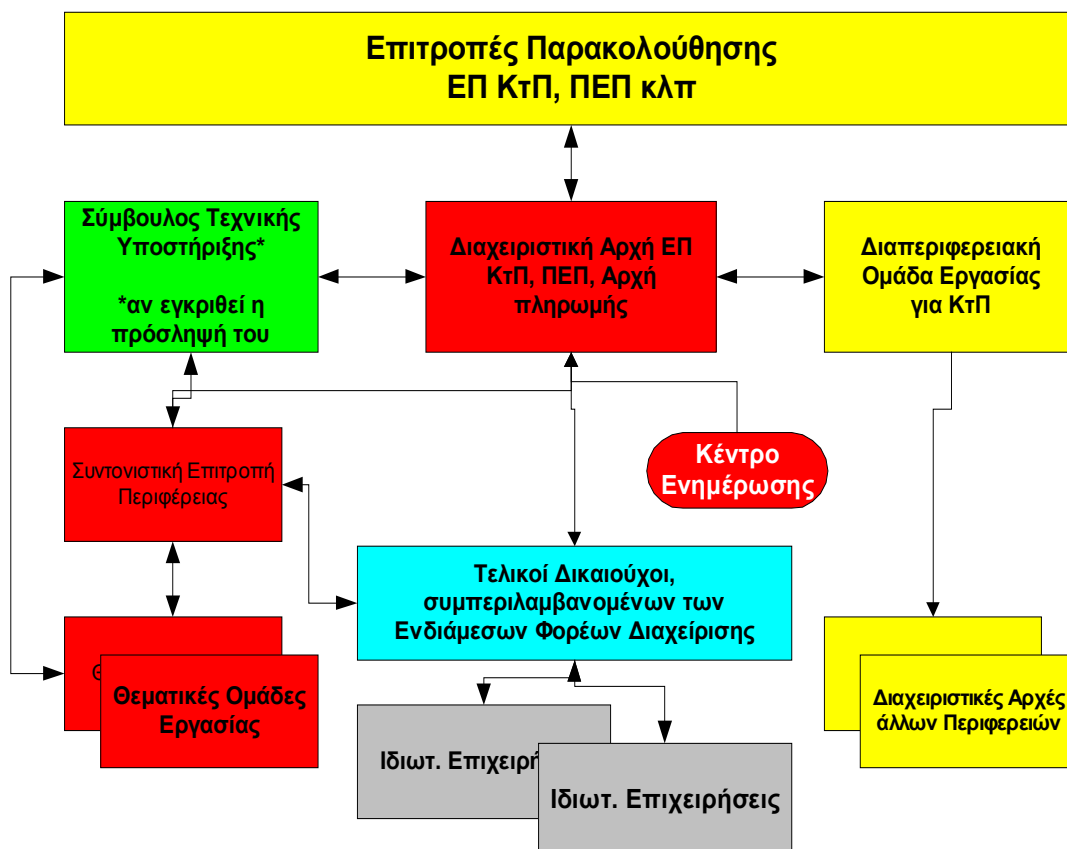
«Για την εφαρμογή του μέτρου, το συντονισμό και την παρακολούθησή των δράσεων και την παροχή ενημέρωσης και βοήθειας προς τους τελικούς δικαιούχους των Περιφερειών είναι αναγκαία η κινητοποίηση τοπικών αναπτυξιακών φορέων (π.χ. Νομ. Αυτοδιοικήσεις, Τοπικές Ενώσεις Δήμων Κοινοτήτων, δημοτικές επιχειρήσεις, Επιμελητήρια, Πανεπιστήμια, Τοπικοί Σύλλογοι επιμελητήρια, μη κερδοσκοπικοί οργανισμοί), εταιριών (τηλεπικοινωνιών, πληροφορικής, εκπαίδευσης, κ.λ.π.) και περιφερειακών ακαδημαϊκών, τεχνολογικών και ερευνητικών ιδρυμάτων. Σχεδιάζεται για το σκοπό αυτό η σύσταση συντονιστικής επιτροπής σε κάθε Περιφέρεια, η οποία θα είναι μια ομάδα εργασίας που θα ενημερώνει τους δυνητικούς τελικούς δικαιούχους, θα συντονίζει και θα επιταχύνει την προώθηση των δράσεων και γενικά θα βοηθά την κάθε Περιφέρεια στην ένταξη των έργων. Θα αποτελείται από στελέχη των Υπηρεσιών Διαχείρισης (ΚτΠ και ΠΕΠ), στελέχη της Περιφέρειας και αντιπροσωπευτικούς φορείς - κοινωνικούς εταίρους της περιοχής με τους οποίους θα υπάρξει στενή συνεργασία.

Επίσης θα συσταθεί και οριζόντια ομάδα εργασίας, η οποία θα συντονίζει την προσπάθεια σε όλες τις Περιφέρειες, θα φροντίζει για τη μεταφορά τεχνογνωσίας και καλών πρακτικών από Περιφέρεια σε Περιφέρεια, καθώς και από ανάλογες προσπάθειες στον Ευρωπαϊκό χώρο. Για το σκοπό αυτόν, θα υπάρξει στενή συνεργασία με το «Παρατηρητήριο για την ΚτΠ», την «Κοινωνία της Πληροφορίας Α.Ε.» και την Διαχειριστική Αρχή του ΚΠΣ.»

7.1 ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΟ ΣΧΗΜΑ.

Με βάση τα προτεινόμενα στο Συμπλήρωμα Προγραμματισμού του Μέτρου 2.4 το οποίο, μετά την επικαιροποίησή του, καλύπτει πληρέστερα τις περιφερειακές δράσεις του ΕΠ ΚΤΠ, το Διοικητικό και Οργανωτικό σχήμα της διοίκησης του Έργου θα είναι το ακόλουθο:

Προτεινόμενο Σχήμα Διοίκησης του Έργου

Παρατηρούμε τον κεντρικό ρόλο των Διαχειριστικών Αρχών σε περιφερειακό επίπεδο και την υποστήριξή τους από τρεις δομές υποστήριξης: την Διαπεριφερειακή Ομάδα Εργασίας, την Συντονιστική Επιτροπή της Περιφέρειας και την κατά τη γνώμη μας απαραίτητη υποστήριξη από Σύμβουλο Τεχνικής Υποστήριξης.

Το συνολικό σχήμα καλείται να εκτελέσει το Έργο και να το υποστηρίξει διαχειριστικά ώστε τα έργα να υλοποιηθούν με επιτυχία και οι τελικοί δικαιούχοι να εκπροσωπηθούν στους διαχειριστικούς ελέγχους που θα υποστούν.

Το Οργανόγραμμα Διοίκησης του Έργου προβλέπει τους ρόλους που καθιερώθηκαν με επιτυχία στην διεθνή και ελληνική πρακτική (Υπεύθυνος του Έργου, Διαχειριστικός και Τεχνικός Υπεύθυνος κλπ). Πέρα από τις αυτονόητες υποχρεώσεις διοίκησης του Έργου, καταγράφουμε και την ανάγκη υποστήριξης των τελικών δικαιούχων από Σύμβουλο Τεχνικής Υποστήριξης, αν το διαθέσιμο έμπειρο στελεχιακό δυναμικό της Ομάδας Διοίκησης του Έργου δεν επαρκεί αριθμητικά.

Ο Σύμβουλος Τεχνικής Υποστήριξης είναι δυνατό να λειτουργήσει συμβουλευτικά προς τους Δικαιούχους, ώστε τα έργα να υλοποιηθούν κατά τις τεθείσες οικονομικές, χρονικές και ποιοτικές προδιαγραφές. Επιπλέον, ένεκα της εμπειρίας του, είναι ένας ισχυρός σύμβουλος του δικαιούχου κατά τη διαδικασία επιλογής των προμηθευτών και της μεγιστοποίησης των ωφελημάτων που το Έργο θα προσφέρει στους ωφελούμενους.

Επισημαίνουμε επίσης την παρουσία μιας οντότητας (Κέντρου Ενημέρωσης) που θα έχει την ευθύνη την ενημέρωσης των πολιτών με ροή πληροφοριών προς τα Μέσα Επικοινωνίας πάνω στην πρόοδο του Έργου. Η ανάγκη του ρόλου της έγκυρης ενημέρωσης είναι υπαρκτή αλλά ο Υπεύθυνος του Έργου έχει την ευθύνη να δώσει την υπόσταση που επιθυμεί, ανάλογα με τις ανάγκες της επικοινωνιακής πολιτικής του.

7.2 ΔΟΜΕΣ ΚΑΙ ΔΡΑΣΕΙΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ.

Οι τρέχουσες δομές που λειτουργούν στα πλαίσια του Γ' ΚΠΣ είναι οι Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του ΕΠ ΚτΠ, η Διαχ. Αρχή του Υπ.ΕσΔΔΑ που θα συνδράμουν με προθυμία το έργο της Περιφέρειας αν απαιτηθεί. Σε θέματα διαχείρισης η Κοινωνία της Πληροφορίας ΑΕ είναι στη διάθεση των δικαιούχων.

7.3 ΔΡΑΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΟΤΗΤΑΣ.

Ιδιαίτερη έμφαση αποδίδεται στη διαμόρφωση και εφαρμογή ενός εκτεταμένου προγράμματος ευαισθητοποίησης και πληροφόρησης, προκειμένου να ενημερωθεί το ευρύ κοινό για τις δυνατότητες και τη δυναμική των εφαρμογών και των υπηρεσιών των υλοποιούμενων παρεμβάσεων. Στα προηγούμενα έχει μάλιστα προταθεί συστηματοποίηση των δράσεων (Άξονας 7 των παρεμβάσεων).

Για την ευαισθητοποίηση της κοινής γνώμης στην προοπτική που ανοίγουν οι προτεινόμενες παρεμβάσεις είναι αναγκαία σειρά ενεργειών που εξειδικεύονται σε δύο επίπεδα:

Την εκλαΐκευση των θεμάτων που άπτονται των ΤΠΕ, σε συνδυασμό με την ενημέρωση / ευαισθητοποίηση διαφόρων ομάδων του πληθυσμού, και

Την προβολή της προόδου των υλοποιούμενων παρεμβάσεων στο σύνολό τους σε συνδυασμό με την διάχυση των αποτελεσμάτων.

Στο πλαίσιο αυτό προτείνεται να προωθηθούν, μεταξύ άλλων, οι ακόλουθες δράσεις:

Εκδόσεις ενημερωτικού υλικού, γενικού, εκλαϊκευτικού και εξειδικευμένου περιεχομένου, δημοσιεύσεις στον ημερήσιο και περιοδικό τύπο, ομιλίες και παρουσιάσεις σε συναφείς εκδηλώσεις, ανάπτυξη ειδικών τηλεοπτικών προγραμμάτων και εκπομπών, διεξαγωγή ημερίδων και συνεδρίων (για θέματα γενικότερου, εξειδικευμένου και τοπικού / περιφερειακού ενδιαφέροντος), συγκρότηση forum συζήτησης των σχετικών θεμάτων, σε τοπικό επίπεδο, δημιουργία και συνεχή ενημέρωση Web Sites (συμπεριλαμβανομένων ηλεκτρονικών χώρων συζήτησης και ανταλλαγής απόψεων) και CD-ROMs.

Συνεχής ενημέρωση αντιπροσωπευτικών φορέων και ενθάρρυνση της συμμετοχής τους σε συναντήσεις, επιτροπές, κ.λ.π., αξιοποίηση εμπειριών συναφών ευρωπαϊκών πρωτοβουλιών, υποστήριξη για τη συμμετοχή σε σχετικές εκθέσεις, ανταλλαγές εμπειριών και συνεργασίες ανάμεσα σε Περιφέρειες, ελληνικές και ευρωπαϊκές,

Διενέργεια τακτικών 'ερευνών αγοράς' για να διαπιστώνονται οι απόψεις και οι προσδοκίες της κοινής γνώμης από την πορεία των έργων του προγράμματος (ιδιαίτερα εκείνων που αφορούν στην εξυπηρέτηση του πολίτη) και να προσαρμόζονται ανάλογα τόσο τα εν λόγω έργα όσο και οι δράσεις επικοινωνίας.

Δημιουργία δικτύου τοπικών κέντρων υποστήριξης της πορείας (με υπηρεσίες πληροφόρησης, συμβουλευτικής υποστήριξης ιδιαίτερα των ΜΜΕ, διάχυσης και αναπαραγωγής των βέλτιστων πρακτικών, help-desk, κ.ο.κ.).

Προγράμματα ενημέρωσης 'ενδιαμέσων' (π.χ. δημοσιογράφων) και 'εκπαιδευτών - εμπυχωτών'.

7.3.1 Πρώτες ενέργειες δημοσιότητας του ΕΠ ΚτΠ στην ΠΔΕ⁵

⁵ Λόγω της σημασίας των θεμάτων, προτείνεται η διανομή γραπτού υλικού και η επιμελημένη προεργασία για την επιτυχία των εκδηλώσεων αυτών.

Ενσωματωμένες στις προβλεπόμενες δράσεις του Άξονα, νοούνται και οι ακόλουθες δράσεις δημοσιότητας προς όλους τους Φορείς, τοπικές δομές, τραπεζικά ιδρύματα και ιδιωτικές επιχειρήσεις που πρέπει να υλοποιηθούν από την Περιφερειακή Διοίκηση. Προτείνεται συγκεκριμένα μία σειρά συναντήσεων / διαβουλεύσεων (σε Πάτρα, Μεσολόγγι ή Αργίτιο) με συμμετοχή εκπροσώπων των πιο πάνω φορέων, με στόχο:

Να ενημερωθούν οι Φορείς για την έναρξη του Έργου, τον προϋπολογισμό και την χρονική έκτασή του,

Να ενημερωθούν οι φορείς για πρόοδο και το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης των «ΣΥΖΕΥΞΙΣ» και «ΑΡΙΑΔΝΗ» στην Περιφέρεια. Αυτό θα διευκολύνει τους φορείς που θα προτείνουν έργα εξυπηρέτησης των πολιτών, να ορίσουν προτεραιότητες σχετικά με τα σημεία προσφοράς των υπηρεσιών αυτών,

Να ενημερωθούν οι ιδιωτικές επιχειρήσεις και οι συλλογικοί φορείς τους για τη λογική και τις πρακτικές που θα ακολουθηθούν προκειμένου να διαμορφωθούν σχήματα. Στην ενότητα αυτή πρέπει να γίνει ανοικτή συζήτηση σχετικά με την εμπλοκή των τραπεζικών ιδρυμάτων στις διαδικασίες αξιολόγησης των προτάσεων έργων,

Δεδομένου ότι σε πολλές από τις δράσεις θα χρησιμοποιηθούν γεωγραφικά υπόβαθρα, πρέπει να ενημερωθούν οι φορείς για τις πηγές από τις οποίες θα τα προμηθευθούν, τους ενδεχόμενους περιορισμούς χρήσης και διάχυσης των απεικονίσεων και τα τεχνικά χαρακτηριστικά προς τα οποία πρέπει να είναι συμβατές οι θεματικές βάσεις και ο εξοπλισμός που θα χρησιμοποιηθεί,

Ανάλογες πληροφορίες πρέπει να γνωστοποιηθούν στους ενδιαφερόμενους όσον αφορά τις τεχνικές προδιαγραφές των χώρων και του εξοπλισμού που θα χρησιμοποιηθεί στα έργα τηλεδιάσκεψης, τηλεεκπαίδευσης κλπ. Υπενθυμίζεται η απαίτηση τεχνικής συμβατότητας (σε ένα ελάχιστο επίπεδο) όλων των σταθμών, ανεξάρτητα του δικτύου στο οποίο μετέχουν, προκειμένου να εξοικονομηθούν πόροι και να διευκολυνθούν οι χρήστες.

7.4 ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ

Θεμελιώδες τμήμα του Έργου αποτελεί η δυνατότητα αποτίμησης της επιτυχίας του με αδιαμφισβήτητο τρόπο. Αυτό επιτυγχάνεται με τον ορισμό δεικτών αξιολόγησης δηλαδή μεγεθών που μετατρέπουν τα χαρακτηριστικά ενός έργου από ποιοτικά και ποσοτικά σε αριθμησιμα. Οι δείκτες αξιολόγησης (εκρών, αποτελέσματος κλπ) επιβάλλεται να είναι εκ των προτέρων γνωστοί, δηλαδή να ανακοινώνονται προ της υποβολής προτάσεων προς έγκριση, ώστε να είναι αποδεκτά τα κριτήρια με βάση τα οποία θα χαρακτηριστεί επιτυχές ένα έργο⁶.

Η πορεία των δεικτών των παρεμβάσεων εκτιμάται κατά την διαδικασία που ονομάζεται «αξιολόγηση» του έργου. Η αξιολόγηση των αποτελεσμάτων από την υλοποίηση των προτεινόμενων παρεμβάσεων γίνεται σε δύο στάδια.

7.4.1 Ενδιάμεση αξιολόγηση

Η ενδιάμεση αξιολόγηση έχει ουσιαστικά ως στόχο να τροφοδοτήσει το έργο στο μέσο της περιόδου υλοποίησής τους, με τις ενδεχόμενες απαραίτητες προσαρμογές και να προσφέρει στοιχεία για την εκτίμηση της απόδοσης των παρεμβάσεων.

Η ενδιάμεση αξιολόγηση διεξάγεται υπό την ευθύνη της διαχειριστικής αρχής του Ε.Π. της Περιφέρειας, σε συνεργασία με την Διαχειριστική Αρχή του ΚΠΣ.

Στοχεύει, βάσει των πρώτων αποτελεσμάτων, στην εξέταση της ορθότητας και των προοπτικών υλοποίησης των στόχων. Αξιολογεί επίσης τη χρήση των πιστώσεων καθώς και την εξέλιξη της παρακολούθησης και της υλοποίησης. Η ενδιάμεση αξιολόγηση περιλαμβάνει μια κριτική ανάλυση με βάση τα δεδομένα που συγκεντρώθηκαν στα πλαίσια της παρακολούθησης και άλλων πηγών που χρησιμοποιήθηκαν. Αποφαινεται

⁶ Είναι προφανές ότι δεν είναι δυνατό να ορισθούν κοινοί δείκτες για όλες τις παρεμβάσεις ενός Επιχειρησιακού Σχεδίου, πλην ίσως ελαχίστων εξαιρέσεων.

επίσης για την ορθότητα και την αιτιολόγηση των ενδεχομένων προσαρμογών σε σχέση με τους αρχικά ποσοτικοποιημένους στόχους (δείκτες αξιολόγησης).

Η ενδιάμεση αξιολόγηση πραγματοποιείται από ανεξάρτητο αξιολογητή και υποβάλλεται στην Επιτροπή Παρακολούθησης το αργότερο την 31/12/2003. Οι ανεξάρτητοι αξιολογητές οφείλουν να σεβαστούν, κατά την επεξεργασία, το απόρρητο των δεδομένων παρακολούθησης στα οποία έχουν πρόσβαση. Η δημοσίευση των αποτελεσμάτων της ενδιάμεσης αξιολόγησης απαιτεί την προηγούμενη συμφωνία της Επιτροπής Παρακολούθησης.

Για την τήρηση των υποχρεώσεων που προκύπτουν από τον κανονισμό, την εξασφάλιση αποτελεσματικών και χρήσιμων αξιολογήσεων και την ανάδραση αυτών με τις παρεμβάσεις, είναι σκόπιμη η λειτουργία μιας **τεχνικής επιτροπής αξιολόγησης** καθώς και ο ορισμός υπευθύνων για την αξιολόγηση στα πλαίσια της διαχειριστικής αρχής της Περιφέρειας.

7.4.2 Εκ των υστέρων αξιολόγηση

Η εκ των υστέρων αξιολόγηση έχει ως στόχο την ανάλυση σχετικά με τη χρήση των πόρων, την αποτελεσματικότητα και την αποδοτικότητα των παρεμβάσεων και των επιπτώσεων τους καθώς και τη χρησιμότητα και διάρκεια αυτών. Διεξάγεται από ανεξάρτητους αξιολογητές και πρέπει να ολοκληρωθεί το αργότερο τρία χρόνια μετά το πέρας της προγραμματικής περιόδου.

7.4.3 Δείκτες αξιολόγησης

Η επίτευξη των στόχων του ΕΠ για την Περιφέρεια μπορεί να ποσοτικοποιηθεί σε δύο επίπεδα. Τη γενική επίτευξη των στόχων του προγράμματος και την επίτευξη των στόχων των επί μέρους υλοποιούμενων έργων. Για κάθε ένα επίπεδο υπάρχουν δύο στάδια αξιολόγησης όπως αναφέρθηκε:

Η ενδιάμεση αξιολόγηση

Η εκ των υστέρων αξιολόγηση

Οι δείκτες των επί μέρους Δράσεων καθορίζονται και συγκεκριμενοποιούνται ανά παρέμβαση προσδιοριζόμενοι από τις απαιτήσεις του κάθε έργου. Προτιμώνται δείκτες που χρησιμοποιήθηκαν και στο Β ΚΠΣ για να υπάρχει συνέχεια στην παρακολούθησή τους.

Οι προτεινόμενοι δείκτες ανά δράση αναφέρονται αναλυτικά στο Τεύχος Γ' της μελέτης.

8. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ.

Όπως αναλύθηκε στο Κεφάλαιο 7 της παρούσας μελέτης, οι (δυνητικοί) τελικοί δικαιούχοι θα υποβάλουν προτάσεις με τη μορφή Τεχνικών Δελτίων Έργων προς τις Διαχειριστικές Αρχές ΕΠ ΚΤΠ και ΠΕΠ. Στα λογικά διαγράμματα που αποτυπώνονται στην επόμενη σελίδα, γίνεται η αντιδιαστολή μεταξύ των δύο διαδικασιών υποβολής ανάλογα με τη συμμετοχή ή όχι Ιδιωτικών Επιχειρήσεων.

8.1 ΟΔΗΓΙΕΣ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΤΕΣ ΤΩΝ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ ΕΡΓΩΝ.

Η αξιολόγηση προτάσεων και η υλοποίηση των Έργων θα ακολουθήσει μία από τις δύο υπάρχουσες διαδικασίες και πρακτικές που έχουν θεσμοθετηθεί και αποτυπώθηκαν με τη μορφή λογικών διαγραμμάτων στις επόμενες σελίδες. Το κριτήριο της μεταξύ τους διαφοροποίησης είναι η συμμετοχή ή όχι ιδιωτικών κεφαλαίων στην χρηματοδότηση των Έργων. Η ανάγνωση των λογικών αυτών διαγραμμάτων, που δεν καταγράφουν όλες τις διαδικαστικές λεπτομέρειες αλλά έχουν εποπτική και μόνο αξία, δεν πρέπει να οδηγήσει στο συμπέρασμα ότι οι προτεινόμενες

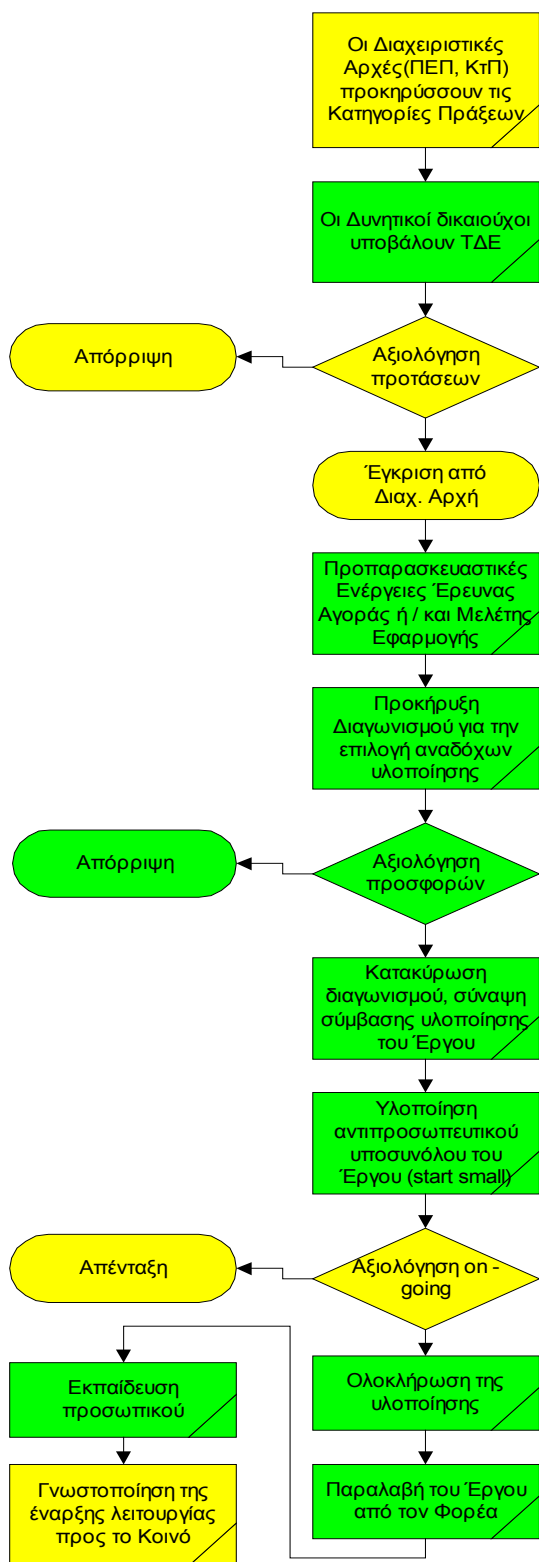
δραστηριότητες αποκλείεται να αλληλεπικαλύπτονται χρονικά. Απεναντίας, η λήψη μέτρων για την επιτάχυνση των προκαταρκτικών διαδικασιών είναι απαιτητή και οι αρμόδιοι φορείς (Διαχειριστικές Αρχές, Γνωμοδοτικές Επιτροπές, Ενδιάμεσοι Φορείς Διαχείρισης) είναι απολύτως απαραίτητο να λάβουν κάθε πρόσφορο μέτρο.

Οι οδηγίες διακρίνονται σε δύο κατηγορίες:

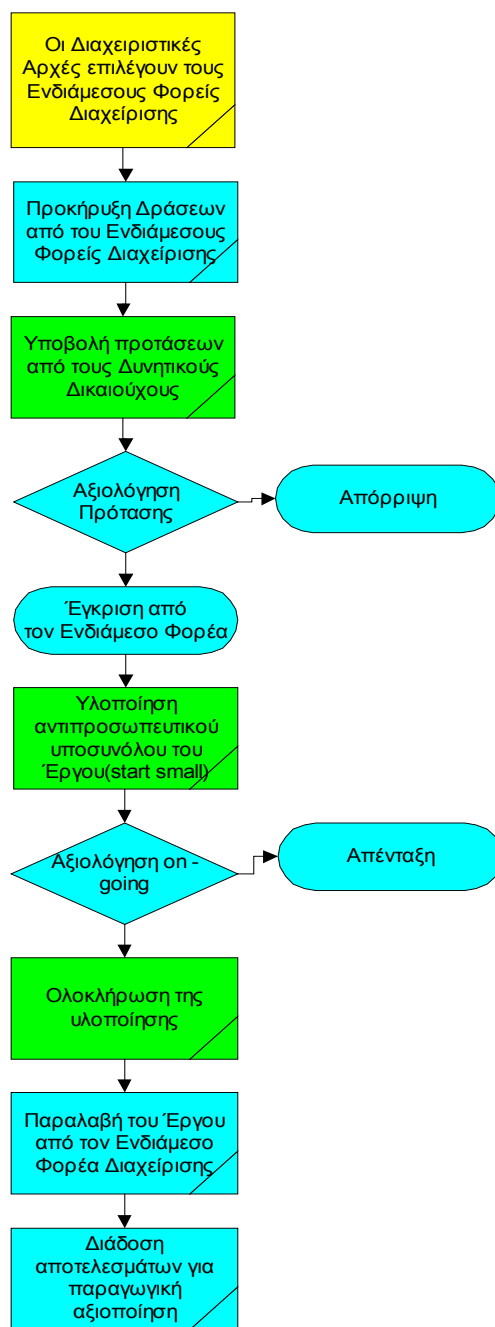
- Αρχικής αξιολόγησης των χαρακτηριστικών της πρότασης προκειμένου να εγκριθεί και να αρχίσει η υλοποίησή του και
- Αξιολόγησης της προόδου του έργου κατά την φάση της υλοποίησής του.

Οι ακόλουθες οδηγίες απευθύνονται στους αξιολογητές προτάσεων που θα υποβληθούν με την μορφή ΤΔΕ.

Λογικό διάγραμμα υλοποίησης έργων χωρίς ιδιωτική συμμετοχή

Λογικό διάγραμμα υλοποίησης έργων με ιδιωτική συμμετοχή

8.1.1 Γενικά Κριτήρια Αξιολόγησης Πρότασης Έργου.

Κάθε έργο του ΕΠ της ΚτΠ είναι έργο πληροφορικής και εξ' αυτού αυξημένης συνθετότητας. Απαιτεί τεχνογνωσία και επάρκεια ανθρώπινων πόρων για τον ρεαλιστικό σχεδιασμό και την επιτυχή υλοποίηση. Επιπλέον πρέπει να διασφαλίζεται η βιωσιμότητά του, όταν θα παύσει η

χρηματοδότησή του. Για την διασφάλιση της επιτυχίας του Έργου, κάθε πράξη που θα προταθεί για ένταξη πρέπει να τεκμηριώνει και να κριθεί ανταγωνιστικά με βάση τα ακόλουθα γενικά κριτήρια:

Επιλεξιμότητα

Συμβατότητα με τους όρους επιλεξιμότητας που θέτουν οι επί μέρους Κανονισμοί των Διαρθρωτικών Ταμείων καθώς και τήρηση των κανόνων επιλεξιμότητας του Κανονισμού 1685/2000, των προβλεπόμενων δαπανών.

Συμβατότητα με τους Άξονες Προτεραιότητας – αναπτυξιακούς στόχους του Προγράμματος.

Συμβατότητα με το πνεύμα, τους ειδικούς στόχους και κατηγορίες πράξεων του Μέτρου, στο οποίο προτείνεται προς ένταξη.

Ο τελικός δικαιούχος να εμπίπτει στις κατηγορίες τελικών δικαιούχων του Μέτρου.

Σκοπιμότητα

Συμβολή στην επίτευξη των αναμενόμενων αποτελεσμάτων του Μέτρου.

Ανάγκες που καλύπτει και καταλληλότητα «μεγέθους», σε σχέση με αυτές.

Αναμενόμενα άμεσα και έμμεσα ωφελούμενοι, βαθμός χρησιμοποίησης από αυτούς.

Οικονομική βιωσιμότητα – αποδοτικότητα ή και κοινωνικό όφελος.

Διατηρησιμότητα των αναμενόμενων αποτελεσμάτων και επιπτώσεων.

Συνέργια και συμπληρωματικότητα με άλλα έργα που υφίστανται, υλοποιούνται ή προτείνονται προς υλοποίηση

Βαθμός κινητοποίησης ιδιωτικών πόρων.

Συμβατότητα

Τήρηση των κοινοτικών κανόνων για το περιβάλλον.

Εφαρμογή κοινοτικών κανόνων περί πληροφόρησης και δημοσιότητας.

Συνέπεια και συνεκτικότητα με τον γενικότερο εθνικό – περιφερειακό προγραμματισμό και πολιτικές άλλων τομέων σε εθνικό επίπεδο (βελτίωση ανταγωνιστικότητας, μείωση ανισοτήτων, καινοτομική προσέγγιση κ)

Συνέπεια και συνεκτικότητα με άλλες κοινοτικές πολιτικές.

Τεχνολογικό επίπεδο - Εξοπλισμός: Επιδίδεται η χρήση εξοπλισμού που διατίθεται έτοιμος και δεν απαιτεί ειδικές παρεμβάσεις για να λειτουργήσει, πλην των αρχικών ρυθμίσεων (setup) που προβλέπει ο κατασκευαστής. Οι προδιαγραφές λειτουργίας που θέτει ο κατασκευαστής είναι ουσιώδεις και πρέπει να λαμβάνονται υπόψη κατά τον αρχικό σχεδιασμό. Η επιλογή της τεχνολογικής πλατφόρμας πάνω στην οποία θα στηριχθεί η μηχανογραφική υποστήριξη του έργου είναι καθοριστική. Η προσαρμοστικότητα του συστήματος στις μελλοντικές ανάγκες (αλλαγή μεγέθους, διαφοροποίηση γεωγραφικής διασποράς των πόρων του συστήματος) πρέπει να φθάνει σε επίπεδο plug and play. Αυτό σημαίνει ότι παραμετροποιήσεις πρέπει να είναι τα μοναδικά απαιτούμενα για τη διασφάλιση της προσαρμογής του εξοπλισμού στη νέα του σύνθεση.

Ειδικά για τις προτάσεις εφαρμογών Γεωγραφικών Πληροφοριακών Συστημάτων, οι υποβάλλοντες πρέπει να εγγυώνται την επάρκεια απόδοσης και συμβατότητα του εξοπλισμού που προτείνουν με τις απαιτήσεις των γεωγραφικών υποβάθρων που θα προμηθευθούν.

Τεχνολογικό επίπεδο - Λογισμικό: Στα Σχέδια Δράσης που επισυνάπτονται, γίνεται μνεία σε εφαρμογές πληροφορικής. Δεχόμαστε ότι η ανάπτυξη ηλεκτρονικών υπηρεσιών εντάσσεται στο ακόλουθο μοντέλο 4 επιπέδων:

Επίπεδο	Σημασία
1	Δημοσίευση κειμένων και πακέτων πληροφοριών της Δ.Δ.
2	Αλληλεπίδραση , παροχή πληροφοριών στους πολίτες με ηλεκτρονικά μέσα (e-mail, fax, κόμβοι FAQ, κλπ).
3	Συναλλαγή , δίνοντας τουλάχιστον την δυνατότητα ηλεκτρονικής κατάθεσης αιτήσεων.
4	Συνδουαζόμενες Υπηρεσίες , εξυπηρέτηση των πολιτών από κέντρα που προσφέρουν ενοποιημένες υπηρεσίες, οι οποίες αφορούν διαφορετικά επίπεδα και τμήματα της Δ.Δ.

Ανάλογα με τη φύση τους, οι εφαρμογές χαρακτηρίζονται ως προς το επίπεδο ανάπτυξής τους. Συνηθέστατα αναφερόμαστε σε διαδραστικές (αμφίδρομης δράσης - αλληλεπίδρασης) εφαρμογές (επίπεδα **2 έως 4**), εννοώντας εφαρμογές που επιτρέπουν την συναλλαγή με τον πολίτη (υποβολή αιτήματος και λήψη απάντησης μέσα από διαδικασία διαλόγου, χωρίς μεσολάβηση χειριστή).

Αν οι λογισμικές εφαρμογές που θα εξυπηρετήσουν το Έργο πρόκειται να αναπτυχθούν ειδικά για την κάλυψη των αναγκών του (tailor made applications), ο χρόνος υλοποίησης αποκλείεται να συμπιεσθεί κάτω των 12 μηνών, συμπεριλαμβανομένης της περιόδου (αυστηρής) αξιολόγησής του.

Ο Σύμβουλος θεωρεί ότι η χρήση έτοιμου λογισμικού από καταξιωμένους προμηθευτές του εσωτερικού και του εξωτερικού το οποίο με κατάλληλη παραμετροποίηση θα προσαρμοσθεί απολύτως στις ανάγκες, αποτελεί πλεονέκτημα μιας πρότασης.

Η πρόταση πρέπει να λαμβάνει υπόψη την νομιμότητα χρήσης του λογισμικού, που διασφαλίζεται με την χορήγηση γραπτών αδειών παραχώρησης δικαιωμάτων χρήσης (licenses) από την πλευρά του προμηθευτή. Αντίγραφα των αδειών αυτών πρέπει να τηρούνται από τους δικαιούχους ή τους Ενδιάμεσους Φορείς Διαχείρισης, ως αποδεικτικά νομιμοποιητικά στοιχεία του έργου. Το κόστος χορήγησης των αδειών πρέπει να αποτυπώνεται με σαφήνεια στην πρόταση.

Η δυνατότητα αναβάθμισης του λογισμικού με νεότερες (μελλοντικές) εκδόσεις του χωρίς ανατροπή της ισορροπίας του έργου είναι μία ακόμη σημαντική παράμετρος αξιολόγησης που συχνά, παρά τις αγαθές προθέσεις των προμηθευτών, δεν είναι διασφαλισμένη.

Ωριμότητα: Η πρόταση πρέπει να προβάλει με σαφήνεια τις ενέργειες που θα διατρέχουν το Έργο και θα διασφαλίζουν την ωρίμανσή του. Αν απαιτούνται προκαταρκτικές ενέργειες έρευνας αγοράς ή μελέτης για την απρόσκοπτη υλοποίηση (αποκαλούμενης συνήθως μελέτης εφαρμογής), αυτές πρέπει να καταγράφονται με σαφήνεια.

Σχήμα Υλοποίησης: Η πρόταση πρέπει να βεβαιώνει την κάλυψη των προϋποθέσεων για την επιτυχή και απρόσκοπτη υλοποίηση των έργων. Τα κριτήρια της συσσωρευμένης πείρας ενός σχήματος υποψήφιων τελικών δικαιούχων, στους τομείς της προϋπάρχουσας εμπειρίας, της τεχνογνωσίας και της επάρκειας ανθρώπινων πόρων που θα εποπτεύσουν την υλοποίηση του έργου είναι βασικά. Από αυτή την άποψη, πρέπει να υπενθυμίζεται στους ενδιαφερόμενους η έμφαση που δίδει το ΕΠ ΚτΠ στις συνέργειες και γενικότερα τη μεγιστοποίηση της ωφέλειας μέσα από συνεργασίες

Βιωσιμότητα: Η βιωσιμότητα κάθε έργου πληροφορικής εξαρτάται από πολλούς παράγοντες. Εκτός από τους προφανείς (κάλυψη πραγματικής ζήτησης, επάρκεια οικονομικών πόρων κλπ), πρέπει να προσφέρει τις υπηρεσίες του προς τους χρήστες σταθερά και αξιόπιστα. Άρα εξαρτάται από την επάρκεια της συντήρησης του ηλεκτρομηχανικού εξοπλισμού και του λογισμικού (συστήματος και εφαρμογών) που εξυπηρετούν το έργο.

Οι δυνητικοί δικαιούχοι που υποβάλλουν σχετική πρόταση προς έγκριση, πρέπει να έχουν μεριμνήσει και τεκμηριώσει ώστε οι υπηρεσίες συντήρησης να είναι διασφαλισμένες σε επίπεδο ανάλογο της σημασίας του έργου.

Η περίοδος εγγύησης, δηλαδή η περίοδος που αρχίζει αμέσως μετά την εγκατάσταση και κατά την οποία αποκαθίστανται δωρεάν βλάβες που τυχόν θα παρουσιάσει το νέο σύστημα, πρέπει επίσης να είναι σαφής.

Σαφής πρέπει να είναι και ο τόπος (στις εγκαταστάσεις του πελάτη ή στα εργαστήρια του προμηθευτή) που θα προσφερθούν οι υπηρεσίες συντήρησης (κατά την περίοδο εγγύησης ή μετά από αυτήν) όπως και ο μέγιστος αποδεκτός χρόνος αποκατάστασης της βλάβης.

Γενικά, οι υπηρεσίες συντήρησης πρέπει να καλύπτονται με σχετικό συμβόλαιο του οποίου προσχέδιο πρέπει να αποτελέσει αντικείμενο αξιολόγησης της πρότασης.

Τρέχουσες μορφές υπηρεσιών τεχνικής κάλυψης εξοπλισμού ΤΠΕ πινακοποιούνται πιο κάτω:

Τομέας	Τεχνική Υποστήριξη	Χρονική έκταση
Εξοπλισμός	Εγγύηση ομαλής λειτουργίας.	1 τουλάχιστον έτος
	Αποκατάσταση βλάβης on site με υποκατάσταση του βλαβέντος εξοπλισμού με άλλον ίσης τουλάχιστον απόδοσης. Εύλογος χρόνος ανταπόκρισης αναλόγως της θέσης και της σημασίας της βλάβης.	
Λογισμικό	Σύμβαση συντήρησης. Επαρκής χρόνος evaluation. Ενσωμάτωση αναβαθμίσεων.	2 έτη από έναρξης λειτουργίας
Εκπαίδευση χρηστών	Συμπεριλαμβάνεται. Τα Σχέδια Δράσης δεν προβλέπουν εκπαίδευση της πρώτης σειράς χρηστών θεωρώντας αυτονόητο ότι συμπεριλαμβάνεται σε κάθε υπό προμήθεια σύστημα.	

Ζητήματα χρηματοδότησης: Η χρηματοδότηση μέρους ενός έργου με ιδιωτικά κεφάλαια, προβλέπεται ποσοστιαία, σε επιλεγμένες κατηγορίες πράξεων στο παρόν σχέδιο. Το ποσοστό προσδιορίζεται:

Για τα έργα που χρηματοδοτούνται από το ΠΕΠ 2000-2006, από το ίδιο το ΠΕΠ.

Για τα υπόλοιπα, από τις απαιτήσεις του ΕΠ ΚτΠ ή / και από την έρευνα που έκανε ο Ανάδοχος μεταξύ των ενδιαφερόμενων φορέων με τους οποίους συνεργάστηκε⁷.

Η εμπλοκή των ιδιωτικών επιχειρήσεων στα προτεινόμενα έργα πρέπει να διασφαλίζει την χρηματοδότηση του τμήματος του κόστους του έργου που τους αναλογεί, και αυτό πρέπει να είναι προφανές στην κατατιθέμενη πρόταση προς αξιολόγηση.

Πρέπει επίσης να είναι σαφής η πρόθεση για την υλοποίηση του έργου, αποδεικνυόμενη από τη δέσμευση ότι:

⁷ Στις προτεινόμενες δράσεις που ενισχύουν ιδιωτικές επιχειρήσεις, εφαρμόζονται κατά περίπτωση ο αναπτυξιακός νόμος και οι σχετικοί κανονισμοί. Εφαρμόζεται επίσης ο κανόνας «de minimis». Με βάση αυτό το πλαίσιο, η ενίσχυση δεν είναι δυνατό να υπερβαίνει το 40% του προϋπολογισμού κάθε Έργου.

Το ενδιαφέρον των ιδιωτικών επιχειρήσεων γι' αυτές τις επενδύσεις δεν είναι εξασφαλισμένο, αν συνεκτιμηθεί το πιο πάνω ποσοστό κρατικής ενίσχυσης και η οικονομική συγκυρία κάτω από την οποία δραστηριοποιούνται οι ΜΜΕ Περιφέρειας. Σε αυτή την περίπτωση, πρέπει να συστηματοποιηθεί προσπάθεια άντλησης πόρων από άλλες πηγές (κοινοτικές πρωτοβουλίες, αναπτυξιακά προγράμματα και επιχειρηματικά κεφάλαια υψηλού κινδύνου, τα λεγόμενα venture capitals).

Τέλος, προκειμένου να κινητοποιηθούν όλες οι παραγωγικές δυνάμεις της περιοχής, υπάρχει μια προσπάθεια ενθάρρυνσης συμπράξεων μεταξύ δημόσιων και ιδιωτικών φορέων κάτω από εταιρικά σχήματα μικτής μορφής.

Ο Σύμβουλος προτείνει την ενημέρωση των ιδιωτικών επιχειρήσεων για τη συμμετοχή τους και την αποσαφήνιση των δυνατοτήτων χρηματοδότησης αλλά και συνεργιών με δημόσιους φορείς.

Θα προταχθεί (χρονικά) η χρηματοδότηση με τα ιδιωτικά κεφάλαια και θα επακολουθήσει η χρηματοδότηση με δημόσια δαπάνη.

Η αξιολόγηση της α' φάσης, (βλέπε κριτήρια αξιολόγησης της προόδου του Έργου), θα ολοκληρωθεί με επιτυχία για το έργο μέσα στην περίοδο που η χρηματοδότησή του θα εξυπηρετείται από τα ιδιωτικά κεφάλαια.

8.1.2 Κριτήρια αξιολόγησης της προόδου του Έργου.

Όπως προαναφέρθηκε, προτείνεται η υλοποίηση κάθε έργου σε δύο φάσεις. Στην πρώτη ένα αντιπροσωπευτικό δείγμα των αναγκών καλύπτεται σύμφωνα με τα ποιοτικά κριτήρια που έχουν τεθεί, σε μικρή κλίμακα. Στη δεύτερη φάση, και λαμβάνοντας υπόψη τα συμπεράσματα και τις λύσεις που δόθηκαν στα προβλήματα της πρώτης φάσης, το έργο παίρνει την τελική του μορφή. Η τεχνική αυτή, που είναι δόκιμη στην πρακτική των ΤΠΕ, συμβάλει εξαιρετικά στην ωρίμανση του έργου και επιταχύνει τον χρόνο υλοποίησής του ενώ τοποθετεί σε ρεαλιστικό σημείο τον χρόνο εκταμίευσης για την προμήθεια του συνόλου του εξοπλισμού.

Κάθε πρόταση Έργου πρέπει να αποσαφηνίζει αν προβλέπει και πότε την ολοκλήρωση μιας φάσης, σαν την προαναφερθείσα α' φάση, όπου το έργο θα έχει ολοκληρωθεί σε αντιπροσωπευτικό υποσύνολο και θα είναι ορατή η επέκτασή του σε πλήρη κλίμακα.

Μετά την ολοκλήρωση της α' φάσης και την αντιμετώπιση των προβλημάτων που καταγράφηκαν, πρέπει να αξιολογηθεί η πρόοδος και η διαφαινόμενη επιτυχία του έργου κατά τις απαιτήσεις. Η ολοκλήρωση της α' φάσης δεν είναι δυνατό να υπερβαίνει χρονικά το 20-25% του συνολικού χρόνου του έργου.

Έργα που δεν έχουν ολοκληρώσει στο χρονικό αυτό σημείο τα προαναφερθέντα, αλλά και θέματα που θίγονται πιο κάτω και σχετίζονται με την χρηματοδότησή τους, είναι δυνατό να απενταχθούν με βάση τις ισχύουσες διαδικασίες που προβλέπονται από το κανονιστικό πλαίσιο.

Συμπληρωματικές διευκρινίσεις

Σχετικά με το **χρονοδιάγραμμα**, εκτιμήθηκε ως ρεαλιστική η εκκίνησή **υλοποίησης** των παρεμβάσεων κατά το 1^ο εξάμηνο του 2003 (2003Α). Οι ενέργειες που προβλέπονται για την υποβολή τεχνικών δελτίων κ.λ.π. θα πρέπει να ολοκληρωθούν εντός του 2002. Πιθανή μετατόπιση της χρονικής αφετηρίας θα συμπαρασύρει το συνολικό χρονοδιάγραμμα ανάλογα. Για τον καθορισμό χρονικών προτεραιοτήτων, λήφθηκε υπόψη η λογική διαδοχή μεταξύ των Δράσεων ή/και άλλων παρεμβάσεων και πρωτοβουλιών που θα βρίσκονται σε εξέλιξη στην Περιφέρεια κατά το χρονικό διάστημα 2002-2006.

Ένα σημείο στο οποίο επικεντρώνεται το ενδιαφέρον του σχεδιασμού, είναι εκείνο της **χρηματοδότησης** των ΣΔ και της σχέσης Κόστους – Οφέλους.

Αναγνωρίζονται ως πιθανές πηγές χρηματοδότησης οι ακόλουθες:

ΕΠ ΚτΠ	Χρηματοδότηση από τα αντίστοιχα Μέτρα του ΕΠ ΚτΠ
ΠΕΠ 2000-2006	Χρηματοδότηση από τα αντίστοιχα Μέτρα του ΠΕΠ 2000-2006 όπως αυτά έχουν προβλεφθεί. Το ΠΕΠ 2000-2006 της ΠΔΕ διαθέτει περίπου 5,6 εκ. Ευρώ για να χρηματοδοτήσει δράσεις της ΚΤΠ.
Ίδια Συμμετοχή (ΙΣ)	Χρηματοδότηση των προτάσεων που θα ενταχθούν στο ΣΔ από τον τελικό δικαιούχο. Ο όρος αναφέρεται σε χρηματοδότηση με πόρους που ο μελετητής διέκρινε ότι είναι διαθέσιμοι. Ο μελετητής δεν είναι σε θέση να διασφαλίσει τη διαθεσιμότητα του πόρου αυτού κατά την ενεργοποίηση του Μέτρου.
Ιδιωτική Συμμετοχή (ΙΚ)	Χρηματοδότηση των προτάσεων που θα ενταχθούν στο ΣΔ από ιδιωτικά κεφάλαια, ορισμένα από τα οποία μπορεί να προέρχονται και από τους τελικούς δικαιούχους. Ο όρος αναφέρεται σε χρηματοδότηση με πόρους που ο μελετητής διέκρινε ότι είναι διαθέσιμοι. Υπενθυμίζουμε τους περιορισμούς και κανόνες που υπάρχουν σχετικά με το ύψος χρηματοδότησης του ιδιωτικού τομέα. Ο μελετητής δεν είναι σε θέση να διασφαλίσει τη διαθεσιμότητα του πόρου αυτού κατά την ενεργοποίηση του Μέτρου.
Τομεακοί Πόροι (ΤΠ)	Χρηματοδότηση από τομεακούς πόρους που εκτιμάται ότι είναι αναγκαίοι για τις συγκεκριμένες κατηγορίες δράσεων. Η χρηματοδότηση είναι δυνατό να επιτευχθεί με υλοποίηση μέρους του έργου τομεακά ή με μετατόπιση αναξιοποίητων κεφαλαίων από τομεακές δράσεις σε περιφερειακές αν κάτι τέτοιο κριθεί σκόπιμο. Ο μελετητής δεν είναι σε θέση να διασφαλίσει τη διαθεσιμότητα του πόρου αυτού. Η διασφάλιση των τομεακών πόρων δεν είναι προαπαιτούμενη για την έγκριση των προτάσεων, αν ο προϋπολογισμός τους καλύπτεται από τους υπόλοιπους πόρους.

Από αυτές τις πηγές, μία ή περισσότερες είναι δυνατό να συμβάλουν στη συνολική χρηματοδότηση του ΣΔ.

Η σχέση **κόστους – οφέλους** είναι περιγράψιμη προσεγγιστικά. Στην περίπτωση δράσεων με κοινωνικό όφελος, τούτο δεν αποτιμάται οικονομικά. Σε άλλες που έχουν αναπτυξιακή στόχευση πχ μέσα από ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας, επισημαίνεται η δυνατότητα ανταποδοτικότητας αμέσως μετά την έναρξη υλοποίησης.

Η εκτίμηση των εξόδων υλοποίησης είναι επίσης προσεγγιστική και για το σκοπό αυτό χρησιμοποιήθηκαν ενιαίες τιμές μονάδων (εκφρασμένες σε χιλιάδες ευρώ). Εξυπακούεται οι τιμές μονάδων είναι βέβαιο ότι θα διαφοροποιηθούν στο μέλλον.

Οι **δείκτες εκροών και αποτελέσματος**, προσδιορίζονται στον βαθμό που αυτό είναι εφικτό κατά τον στρατηγικό σχεδιασμό. Στις περιπτώσεις που η τιμή βάσης αποτυπώνεται ως μηδενική, νοείται ως ισοδύναμη προς εξαιρετικά χαμηλό ή αμελητέο μέγεθος, αν κατά την περίοδο αποτύπωσης της υπάρχουσας κατάστασης δεν εντοπίστηκαν, παρά τις προσπάθειες των μελετητών, προϋπάρχουσες υποδομές.

Θέματα ΓΠΣ

Μετά την απόφαση για ενιαία αντιμετώπιση της διαδικασίας δημιουργίας ψηφιακών υποβάθρων σε κεντρικό επίπεδο, οι Φορείς της Περιφέρειας θα κληθούν να συνάψουν

συμφωνία με τους αρμόδιους προμηθευτές αυτών των υποβάθρων που έχουν επιλεγεί. Η συμφωνία πρέπει να καλύπτει τις διαδικασίες προμήθειας των υποβάθρων, τις τεχνικές τους απαιτήσεις σε μηχανογραφική υποδομή και τους περιορισμούς είναι δυνατό να υπάρχουν, προκειμένου τα υπόβαθρα να συνδεθούν με θεματικές βάσεις δεδομένων που θα διαμορφώσουν τους απαιτούμενους θεματικούς χάρτες (layers).

Για τις δράσεις που προβλέπουν χρήση γεωγραφικών ψηφιακών υποβάθρων για ανάπτυξη των θεματικών χαρτών, οι δικαιούχοι έχουν την υποχρέωση να συλλέξουν τα πρωτογενή στοιχεία (αν δεν υπάρχουν ήδη σε κατάλληλη μορφή), να τα ψηφιοποιήσουν και να αναπτύξουν τις κατάλληλες εφαρμογές προβολής και συντήρησης αυτών πληροφοριών.

Για την διευκόλυνση της υλοποίησης, σε όσα Σχέδια Δράσης προβλέπεται τέτοια διαδικασία, το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης συνοδεύει τη Δράση.

Τα Σχέδια Δράσης εντάσσονται στα ακόλουθα Μέτρα του ΕΣ:

Στρατηγικοί Αξονες	Μέτρα
1. Περιβάλλον – προστασία.	
	1.1 Ανάπτυξη μηχανισμών ελέγχου και προστασίας των φυσικών πόρων.
2. Μεταφορές – βελτιώσεις σε αστικό και υπεραστικό επίπεδο.	
	2.1 Διαχείριση κυκλοφοριακού φόρτου των αστικών κέντρων.
	2.2 Δράσεις βελτίωσης υπεραστικής μεταφοράς επιβατών.
3. Πολιτισμός, τουρισμός – ανάδειξη και προβολή.	
	3.1 Συλλογή και ανάδειξη πολιτιστικού και τουριστικού αποθέματος (περιεχομένου) στην ΠΔΕ.
4. Δημόσια Διοίκηση, Υγεία και Εκπαίδευση – βελτιωμένες υπηρεσίες προς τον Πολίτη.	
	4.1 Ολοκληρωμένες δομές στήριξης της Δημόσιας Διοίκησης.
	4.2 Βελτίωση της παροχής υπηρεσιών προς τον πολίτη.
	4.3 Δράσεις στην Δημόσια Υγεία.
	4.4 Δράσεις στην Εκπαίδευση.
5. Υποδομές ΤΠΕ – δημιουργία και αναβάθμιση.	
	5.1 Αναβάθμιση υποδομών της ΠΔΕ.
6. Παραγωγικοί Τομείς – στήριξη και αύξηση της ανταγωνιστικότητας.	
	6.1 Στήριξη πρωτογενούς και δευτερογενούς τομέα.
	6.2 Στήριξη δευτερογενούς και τριτογενούς τομέα.
7. Δράσεις ευαισθητοποίησης, ενημέρωσης και κατάρτισης των πολιτών	
	7.1 Δράσεις ενημέρωσης και κατάρτισης στις νέες εφαρμογές.
	7.2 Δράσεις ενημέρωσης και κατάρτισης ειδικών ομάδων πληθυσμού.
	7.3 Δράσεις δημοσιότητας.
8. Τεχνική βοήθεια.	
	8.1 Τεχνική βοήθεια υλοποίησης των δράσεων του ΕΣ.

Σχέδια Δράσης	Χρονική εξέλιξη χρηματοδότησης των έργων (χιλ. ευρώ)									
	2002/Β	2003/Α	2003/Β	2004/Α	2004/Β	2005/Α	2005/Β	2006/Α	2006/Β	Σύνολο
1.1.1- Περιβάλλον	0	0	76	228	152	152	152	0	0	760
2.1.1- Μεταφορές, αστικά κέντρα	0	0	0	0	60	240	240	60	0	600
2.2.1- Μεταφορές, υπεραστικές	0	0	45	90	135	90	90	0	0	450
3.1.1- Πολιτισμός & τουρισμός	0	274	823	549	549	549	0	0	0	2.744
4.1.1- ΔΔ, Διαχείριση κρίσεων	0	0	0	0	70	210	140	140	140	700
4.1.2- ΔΔ, Συστήματα τηλεδιάσκεψης	0	180	420	0	0	0	0	0	0	600
4.1.3-ΟΤΑ-α, Υποδομές ΓΠΣ	0	0	0	70	105	175	175	105	70	700
4.2.1-ΟΤΑ-α, Δοσοληψίες με τον Πολίτη	0	0	100	200	200	200	200	100	0	1.000
4.3.1- Υγεία - προνοσοκομειακή φροντίδα	0	0	0	100	0	0	0	0	0	100
4.3.2- Υγεία - ιατρικές πληροφορίες	0	0	225	562	450	450	338	225	0	2.250
4.3.3- Υγεία - σύστημα τηλεδιάσκεψης	0	45	75	30	0	0	0	0	0	150
4.4.1- Παιδεία, συστήματα τηλεεκπαίδευσης	0	318	530	212	0	0	0	0	0	1.060
5.1.1- Τηλ/νίες, Δίκτυα τοπ. πρόσβασης	0	0	470	1.880	1.880	470	0	0	0	4.700
5.1.2- Ιδρυμα Μελετών ΠΔΕ	0	60	90	90	60	0	0	0	0	300
6.1.1- Γεωργία,Αλιεία, Κτην/φία, διάχυση πληροφορίας	0	160	640	640	160	0	0	0	0	1.600
6.1.2 - Γεωργία,Αλιεία, Κτην/φία, επιτ. δράσεις	0	0	240	1.200	960	0	0	0	0	2.400
6.2.1- ΜΜΕ, Β2Β, Β2C	0	0	580	1.740	1.740	1.740	0	0	0	5.800
7.1.1- Ενημέρωση Φοιτητών	0	0	30	30	30	30	60	60	60	300
7.2.1- Ενημέρωση μειονεκτουσών Πληθ. Ομάδων	0	0	60	120	120	120	120	60	0	600
7.3.1- Δράσεις δημοσιότητας	0	15	15	30	30	60	60	60	30	300
8.1 - Τεχνική Βοήθεια	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Σύνολα	0	1.052	4.419	7.771	6.701	4.486	1.575	810	300	27.114

Χρηματοδοτικοί Πίνακες

Σχέδια Δράσης	Π/Υ του ΣΔ (χιλ. Ευρώ)	Μέτρα του ΠΕΠ 2000-2006	Επιμερισμός χρηματοδότησης (χιλ. Ευρώ)				Ποσοστιαίος επιμερισμός χρηματοδότησης			
			ΚτΠ	ΠΕΠ	ΙΣ / ΙΚ	ΤΠ	ΚτΠ	ΠΕΠ	ΙΣ / ΙΚ	ΤΠ
1.1.1- Περιβάλλον	760	6 ^α 1	0	760	0	0		100,0		0,0
2.1.1- Μεταφορές, αστικά κέντρα	600		240	0	360	0	40,0		60,0	0,0
2.2.1- Μεταφορές, υπεραστικές	450		180	0	270	0	40,0		60,0	0,0
3.1.1- Πολιτισμός & τουρισμός	2.744	2.1, 2.2	0	1.568	1.176	0		57,0	43,0	0,0
4.1.1- ΔΔ, Διαχείριση κρίσεων	700		700	0	0	0	100,0			0,0
4.1.2- ΔΔ, Συστήματα τηλεδιάσκεψης	600		600	0	0	0	100,0			0,0
4.1.3-ΟΤΑ-α, Υποδομές ΓΠΣ	700		280	0	420	0	40,0		60,0	0,0
4.2.1-ΟΤΑ-α, Δοσοληψίες με τον Πολίτη	1.000		400	0	600	0	40,0		60,0	0,0
4.3.1- Υγεία - προνοσοκομειακή φροντίδα	100		100	0	0	0	100,0			0,0
4.3.2- Υγεία - ιατρικές πληροφορίες	2.250		675	0	0	1.575	30,0			70,0
4.3.3- Υγεία - σύστημα τηλεδιάσκεψης	150	4.1	0	150	0	0		100,0		0,0
4.4.1- Παιδεία, συστήματα ηλεκπαίδευσης	1.060	4.2	0	1.060	0	0		100,0		0,0
5.1.1- Τηλ/νίες, Δίκτυα τοπ. πρόσβασης	4.700		1.410	0	2.820	470	30,0		60,0	10,0
5.1.2- Ίδρυμα Μελετών ΠΔΕ	300		150	0	150	0	50,0		50,0	0,0
6.1.1- Γεωργία, Αλιεία, Κτην/φία, διάχυση πληροφορίας	1.600	3.1	912	288	0	400	57,0	18,0		25,0
6.1.2 - Γεωργία, Αλιεία, Κτην/φία, επιτ. δράσεις	2.400	6α3	1.288	320	0	792	53,0	14,0		33,0
6.2.1- ΜΜΕ, Β2Β, Β2C	5.800	3.1, 3.3, 3.4	1.044	2.552	2.204	0	18,0	44,0	38,0	0,0
7.1.1- Ενημέρωση Φοιτητών	300		180	0	120	0	60,0		40,0	0,0
7.2.1- Ενημέρωση μειονεκτουσών Πληθ. Ομάδων	600		240	0	360	0	40,0		60,0	0,0
7.3.1- Δράσεις δημοσιότητας	300		300	0	0	0	100,0			0,0
8.1 – Τεχν. Βοήθεια	0		0	0	0	0	100,0	0,0		0,0
Σύνολα	27.114		8.699	6.698	8.480	3.237	32,10	24,70	31,30	11,90

Ανακεφαλαίωση προϋπολογισμού στους Στρατηγικούς Άξονες (χιλ. Ευρώ)										
Άξονες	2002/Β	2003/Α	2003/Β	2004/Α	2004/Β	2005/Α	2005/Β	2006/Α	2006/Β	Σύνολα
1. Περιβάλλον	0	0	76	228	152	152	152	0	0	760
2. Μεταφορές	0	0	45	90	195	330	330	60	0	1.050
3. Πολιτισμός & τουρισμός	0	274	823	549	549	549	0	0	0	2.744
4. Δημόσια Διοίκηση, Υγεία, Παιδεία	0	543	1.350	1.174	825	1.035	853	570	210	6.560
5. Υποδομές ΤΠΕ	0	60	560	1.970	1.940	470	0	0	0	5.000
6. Παραγωγικοί Τομείς	0	160	1.460	3.580	2.860	1.740	0	0	0	9.800
7. Ενημέρωση, Κατάρτιση, Δημοσιότητα	0	15	105	180	180	210	240	180	90	1.200
8. Τεχνική Βοήθεια	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Σύνολα	0	1.052	4.419	7.771	6.701	4.486	1.575	810	300	27.114

Ποσοστιαία (%) κατανομή προϋπολογισμού στους Άξονες	
Άξονες	Σύνολα
1. Περιβάλλον	3
2. Μεταφορές	4
3. Πολιτισμός & τουρισμός	10
4. Δημόσια Διοίκηση, Υγεία, Παιδεία	24
5. Υποδομές ΤΠΕ	18
6. Παραγωγικοί Τομείς	36
7. Ενημέρωση, Κατάρτιση, Δημοσιότητα	4
8. Τεχνική Βοήθεια	0
Σύνολα	100